

Bruxelles, 3. prosinca 2025.
(OR. en)

16376/25

**Međuinstitucijski predmet:
2025/3502 (COD)**

**ECOFIN 1683
RELEX 1620
COEST 874
FIN 1507
CODEC 2016
ECB
EIB**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	3. prosinca 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 3502 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o reparacijskom zajmu Ukrajini i o izmjeni Uredbe (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 3502 final.

Priloženo: COM(2025) 3502 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.12.2025.
COM(2025) 3502 final

2025/3502 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o reparacijskom zajmu Ukrajini i o izmjeni Uredbe (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ukrajinska je budućnost u Uniji: Unija je nepokolebljivo podupire. Unija podupire neovisnost, suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica i nepokolebljiva je u odlučnosti da joj pruži političku, financijsku, gospodarsku, humanitarnu, vojnu i diplomatsku pomoć¹. S obzirom na eskalaciju ruske agresije potrebno je brzo djelovati kako bi se Ukrajini osigurao pristup resursima koji su joj hitno potrebni. Cilj je ovog prijedloga da se za zadovoljavanje tih hitnih potreba uspostavi novi instrument za pružanje Unijine pomoći Ukrajini u obliku zajma koji će se otplatiti reparacijom koju treba platiti Rusija.

Masovna invazija na Ukrajinu koju je Rusija pokrenula 24. veljače 2022. jako je teško pogodila tu zemlju i njezine građane. Unatoč diplomatskim naporima SAD-a i Europe da se iznađe mirno rješenje i spremnosti Ukrajine da se uključi u dijalog radi okončanja rata, Rusija je pojačala napade na Ukrajinu, a meta su joj civili i kritična infrastruktura. Ta je eskalacija dodatno pogoršala humanitarnu krizu, prouzročila silnu patnju ukrajinskom narodu i povećala goleme ljudske i financijske gubitke zbog te ničim izazvane i neopravdane vojne agresije. Nezakoniti agresivni rat Rusije očito je kršenje teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Ukrajine, kao i kršenje zabrane uporabe sile, koja je sadržana u članku 2. stavku 4. Povelje Ujedinjenih naroda (UN), i koja je obvezujuće pravilo međunarodnog prava, te drugih načela Povelje UN-a. Nepokolebljiva odlučnost i hrabrost koju Ukrajinci pokazuju u obrani svoje domovine dokaz su njihove snage i zavređuju duboko divljenje i uvažavanje.

Kao odgovor na nedavnu eskalaciju ruskih napada 26 država članica je 23. listopada 2025. još jedanput izrazilo odlučnost da u koordinaciji s partnerima i saveznicima sličnih stajališta pruže sveobuhvatnu političku, financijsku, gospodarsku, humanitarnu, vojnu i diplomatsku potporu Ukrajini i njezinu stanovništvu. Također, obvezale su se odgovoriti na hitne financijske potrebe Ukrajine za razdoblje 2026. – 2027. Od početka sukoba EU, njegove države članice i europske financijske institucije zajednički su Ukrajini dali sveobuhvatnu pomoć u ukupnom iznosu od 187,3 milijarde EUR, što potvrđuje čvrstu EU-ovu namjeru da pomaže Ukrajini dokad i koliko bude trebalo.

Međutim, zbog pojačane ruske agresije povećale su se potrebe Ukrajine za financiranjem i pozivi za hitnim ulaganjima u ukrajinsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. Postalo je očito da su potrebni dodatni izvori financiranja i iz Unije i iz međunarodne zajednice. Potrebe Ukrajine za financiranjem u 2026. i 2027. premašit će postojeće projekcije Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), koji u osmoj reviziji Programa MMF-a ističe da su rizici i neizvjesnost i dalje iznimno visoki te da postojeći program ima malo prostora da apsorbira nove šokove, među ostalim zbog dugotrajnijeg i intenzivnijeg rata. Ukrajina je 9. rujna 2025. podnijela službeni zahtjev za novi program MMF-a kojim bi se pokrile dodatne potrebe za financiranjem od 2026. do 2029. Mogućnost da MMF pokrene taj program ovisi o tome hoće li dobiti dostatna financijska jamstva od partnera, uključujući Uniju.

U nedavno predstavljenom nacrtu proračuna Ukrajine za 2026., izrađenom u suradnji s MMF-om, predviđaju se rashodi za obranu i sigurnost od 56 milijardi EUR, poduprti vojnom pomoći u naravi u iznosu od 51,6 milijardi EUR. Zbog štete koju rat nanosi ukrajinskom

¹ Zaključci Europskog vijeća, 27. lipnja 2024., EUCO 15/24.

gospodarstvu u proračunu se predviđa da je, uz potrebnu pomoć u naravi, potrebna i međunarodna pomoć od 43 milijarde EUR. Do studenoga 2025. pouzdano su preuzete obveze u iznosu od samo 22 milijarde EUR. Ukrajina ima malo prostora za dodatne fiskalne prilagodbe jer bi daljnja smanjenja potrošnje ili povećanja poreza mogla dodatno naštetiti gospodarstvu, koje je već osjetljivo zbog štete na ključnoj infrastrukturi, manjka radne snage te kontinuiranog raseljavanja i mobiliziranja ljudi. Brza financijska pomoć nužna je kako bi se Ukrajini pomoglo da održi osnovne državne funkcije, osigura makroekonomsku stabilnost, obnovi kritičnu energetska infrastrukturu i ulaže u svoju obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. Riječ je o potrebama povrh znatnih zahtjeva za srednjoročni oporavak i obnovu.

U izjavi sa sastanka na vrhu od 2. listopada 2025.² ministri financija skupine G-7 složili su se da će poduzeti zajedničke korake kako bi se povećao pritisak na Rusiju da završi kontinuirani brutalni rat protiv Ukrajine i kako bi se Ukrajini pomoglo u njezinim obrambenim naporima. Konkretno, ministri financija skupine G-7 obvezali su se pripremiti razne opcije za zadovoljavanje potreba Ukrajine za financiranjem, uključujući koordinirano iskorištavanje pune vrijednosti ruske imovine imobilizirane u jurisdikcijama skupine G-7 kako bi se završio rat i osigurao pravedan i trajan mir u Ukrajini, u skladu s pravnim okvirima skupine G-7. Uz to, u zaključcima od 27. lipnja 2024., 17. listopada 2024., 19. prosinca 2024. i 23. listopada 2025. Europsko vijeće navelo je da bi, podložno pravu Unije, imovina Rusije trebala ostati imobilizirana dok Rusija ne prekine svoj agresivni rat protiv Ukrajine i nadoknadi štetu uzrokovanu tim ratom.

Unatoč potrebama Ukrajine za financiranjem radi suzbijanja ruska agresija i, ako je to moguće, obnove, kapacitet Unije i njezinih država članica za pružanje dodatnih sredstava Ukrajini trenutačno je ograničen i ne odgovara razmjeru ukrajinskih potreba. S obzirom na to, predlaže se uspostava novog instrumenta potpore Ukrajini u iznosu do 210 milijardi EUR koji bi Ukrajina vratila tek nakon što primi reparaciju od Rusije, a financirao bi se sredstvima u financijskim institucijama u Uniji koja se akumuliraju jer transakcije povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije nisu dopuštene.

Reparacijski zajam Ukrajini

Iako su potrebe Ukrajine goleme, sposobnost ukrajinske države da se još zaduži itekako je ograničena. Ukrajinski udio duga u BDP-u drastično se povećao od početka rata, skočivši s manje od 50 % BDP-a na kraju 2021. na 85 % BDP-a u 2025. (više od 100 % BDP-a, uključujući zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda). Budući da je rat uvelike uništio produktivnost i koči dinamiku rasta, Ukrajina svoje znatne potrebe za financiranjem ne može zadovoljiti dodatnim zaduživanjem.

S druge strane, financije država članica još se oporavljaju od niza kriza u proteklom desetljeću, što uključuje znatne troškove uzrokovane ruskim ratom u Ukrajini i ruskom hibridnom kampanjom protiv Unije. Mobilizacija dodatnih znatnih sredstava od strane država članica za financiranje Ukrajine bila bi težak gospodarski izazov.

U svjetlu te zahtjevne dinamike duga Ukrajine zbog aktualne ruske agresije i izazova povezanih s financijama država članica, među ostalim zbog djelovanja Rusije, primjereno je osmisliti inovativno rješenje za koje se ne očekuje da će financijski opteretiti Ukrajinu ili države članice.

² Izjava ministara financija skupine G-7, Kananaskis, sastanak na vrhu skupine G-7, 2025.

U skladu s Nacrtom članaka Komisije za međunarodno pravo o odgovornosti država za međunarodno protupravne činove (ARSIWA)³ i međunarodnim običajnim pravom, Rusija je, kao odgovorna država, obvezna platiti punu reparaciju za štetu koju je prouzročila svojim agresivnim ratom protiv Ukrajine. Točnije, u člancima od 30. do 32. ARSIWA-e utvrđeno je: „Država odgovorna za međunarodno protupravni čin obvezna je: (a) *prekinuti taj čin ako traje; [...]; „Odgovorna država obvezna je platiti punu reparaciju za štetu prouzročenu međunarodno protupravnim činom.”* „Šteta obuhvaća svaku materijalnu i moralnu štetu prouzročenu međunarodno protupravnim činom neke države.”

S obzirom na tu pravnu obvezu Rusije da plati reparaciju za štetu koju je prouzročila svojim nezakonitim agresivnim ratom, primjereno je da Unija Ukrajini odobri reparacijski zajam kao zajam ograničene naplate koji dopijeva na naplatu kad Ukrajina od Rusije primi novac ili nemonetarnu imovinu kao ratnu reparaciju, naknade ili bilo kakvo financijsko podmirenje od Rusije, osim teritorija.

Financiranje reparacijskog zajma

Vijeće je 28. veljače 2022. donijelo Odluku Vijeća (ZVSP) 2022/335⁽⁴⁾ o izmjeni Odluke Vijeća 2014/512/ZVSP⁵ kojom su zabranjene sve transakcije povezane s upravljanjem pričuvama i imovinom Središnje banke Rusije, uključujući transakcije s bilo kojom pravnom osobom, subjektom ili tijelom koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama. Vijeće je 9. ožujka 2022. donijelo Odluku (ZVSP) 2022/395⁶ kako bi uključilo takvu zabranu koja se odnosi na Ruski državni investicijski fond. Kao posljedica tih zabrana relevantna je imovina koju drže financijske institucije u državama članicama „imobilizirana”. Imovina koja se drži unutar granica Unije, u vrijednosti od otprilike 210 milijardi EUR, čini većinu takve imobilizirane imovine u svijetu. Europsko vijeće više je puta reklo da bi, podložno pravu Unije, imovina Rusije trebala ostati imobilizirana dok Rusija ne prekine svoj agresivni rat protiv Ukrajine i nadoknadi štetu koju je njime uzrokovala.

Središnja banka Rusije ima potraživanje prema određenim financijskim institucijama u Uniji s obzirom na razna ulaganja njezinih deviznih pričuva. Te financijske institucije imaju obvezu izvršiti povrat Ruskoj središnjoj banci, ali zbog zabrane prijenosa Središnjoj banci Rusije trenutačno ne mogu isplatiti ta potraživanja. To potraživanje Središnje banke Rusije čini rusku imovinu, za koju te financijske institucije imaju obvezu povrata. Ta imovina Središnje banke Rusije, a stoga i ta obveza financijske institucije da izvrši povrat, neće se dirati ako nema zadiranja u vlasnička prava Središnje banke Rusije.

Zbog zabrane prijenosa Središnjoj banci Rusije dolazi do izvanrednog i neočekivanog akumuliranja sredstava u bilancama financijskih institucija. To akumuliranje posljedica je imobilizacije imovine i pričuva Središnje banke Rusije odnosno imovine i pričuva pravnih osoba, subjekata ili tijela koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama, kao što je Ruski državni investicijski fond, jer su zabranjene isplate glavnice i

³ Članci o odgovornosti država za međunarodno protupravne činove, 2001., Komisija za međunarodno pravo.

⁴ Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/335 od 28. veljače 2022. o izmjeni Odluke 2014/512/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 57, 28.2.2022., str. 4., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/335/oj>).

⁵ Odluka Vijeća 2014/512/ZVSP od 31. srpnja 2014. o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 229, 31.7.2014., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj>).

⁶ Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/395 od 9. ožujka 2022. o izmjeni Odluke 2014/512/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 81, 9.3.2022., str. 8., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/395/oj>).

kamata, kupona, dividendi ili drugih prihoda od vrijednosnih papira Središnjoj banci Rusije ili tim osobama, subjektima i tijelima. Ta sredstva nisu vlasništvo Središnje banke Rusije i nisu zaštićena suverenim imunitetom.

Za financiranje reparacijskog zajma Unija bi od financijskih institucija pozajmila sredstva koja se akumuliraju jer transakcije povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije nisu dopuštene. Riječ je o razmjeni imovine u bilanci predmetne financijske institucije iz novca u dužnički instrument Unije, ali bez utjecanja na obvezu financijskih institucija da nakon ukidanja sankcija izvrše povrat Ruskoj središnjoj banci.

Reparacijski zajam ne dovodi u pitanje potraživanje Središnje banke Rusije. Mjere predviđene ovim prijedlogom ne utječu na tu imovinu. Sredstva koja se akumuliraju u bilancama financijskih institucija kao posljedica imobiliziranja ne pripadaju Središnjoj banci Rusije i ne čine državnu imovinu.

Kad je riječ o uzimanju zajmova od financijskih institucija, u Odluci (ZVSP) 2024/577⁷ pojašnjava se da transakcije povezane s upravljanjem bilancama u vezi s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije odnosno u vezi s imovinom i pričuvama bilo koje pravne osobe, subjekta ili tijela koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama, kao što je Ruski državni investicijski fond, nisu obuhvaćene zabranom transakcija koja se primjenjuje od 28. veljače 2022. Transakcije povezane s upravljanjem bilancama koje su i dalje dopuštene osobito se odnose na ponovno ulaganje sredstava, koja se akumuliraju osobito zbog imobiliziranih isplata kupona ili dividendi i otkupa te depozita koji dospijevaju, u skladu s razboritom politikom ulaganja i u skladu s primjenjivim regulatornim zahtjevima.

Unija bi iskoristila novčane primitke od tog dužničkog instrumenta za financiranje reparacijskog zajma ograničene naplate za Ukrajinu. Ukrajina bi taj zajam otplatila nakon što primi reparaciju koju joj Rusija duguje, na koju ima zakonsko pravo. Stoga je reparacijski zajam reverzibilan mehanizam pa će Ukrajina, nakon što se ispune uvjeti za ukidanje sankcija koje su naveli Europsko vijeće i skupina G-7, odnosno nakon što Rusija prekine agresivni rat protiv Ukrajine i nadoknadi štetu koju je uzrokovao, otplatiti zajam Uniji, Unija će otplatiti zajmove koje je uzela kod financijskih institucija, a te će financijske institucije podmiriti obveze prema Ruskoj središnjoj banci.

Uzeti zajmovi od financijskih institucija na ograničeno vrijeme iz novčanih sredstava koja se akumuliraju samo zato što transakcije povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije nisu dopuštene ne bi se koristili za opće rashode Unije nego isključivo u ograničenu svrhu financiranja reparacijskog zajma Ukrajini. Takav pristup korištenju novčanih sredstava koja nisu ostvarena iz uobičajenog poslovnog konteksta za financiranje zajma Ukrajini ograničen je i proporcionalan odgovor na situaciju.

Uzimanje zajmova trebalo bi u potpunosti štiti financijski položaj relevantne financijske institucije i omogućiti joj da ispuni sve ugovorne obveze povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije. U tu svrhu države članice mogu Uniji radi potpore za uzete zajmove dati jamstva koja su neopoziva, bezuvjetna i na poziv. Države članice mogu ta jamstva dati u skladu sa svojim relativnim udjelom u ukupnom bruto nacionalnom dohotku Unije. Unija bi, kao drugom razinom obrane, trebala raspolagati mehanizmom za likvidnost, koji bi joj omogućio uzimanje zajmova radi otplate zajma ako to bude potrebno. Naposljetku, Unija bi trebala moći ispuniti obveze iz dužničkih vrijednosnih papira Unije, što bi bila treća razina

⁷ Odluka Vijeća (ZVSP) 2024/577 od 12. veljače 2024. o izmjeni Odluke 2014/512/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L, 2024/577, 14.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/577/oj>).

obrane. Te tri razine obrane onemogućuju scenarij u kojem se relevantne financijske institucije ne bi naplatile kako bi se zajamčilo da mogu ispuniti sve ugovorne obveze povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije.

Obveza financijskih institucija koje drže imovinu i pričuve Središnje banke Rusije da izvrše to ulaganje utvrđena je u zasebnim aktima. S obzirom na kontekst u kojem se te mjere poduzimaju i legitimni cilj mjera u tom pratećem prijedlogu za ostvarenje ciljeva vanjske i sigurnosne politike Unije, posebno očuvanje vrijednosti, temeljnih interesa, sigurnosti, neovisnosti i integriteta Unije, konsolidacija i potpora demokraciji, vladavina prava, ljudska prava i načela međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo, pravo na samoobranu i zabrana agresije na temelju Povelje UN-a, očuvanje mira, sprečavanje sukoba i jačanje međunarodne sigurnosti i zaštite civilnog stanovništva, kao i pomoć stanovništvu koje se suočava s katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem, kao što su one koje je agresivni rat Rusije prouzročio Ukrajini i njezinu stanovništvu, tim se mjerama u potpunosti poštuju temeljna prava i slobode priznati u Povelji o temeljnim pravima, osobito u njezinom članku 17., jer su opravdane i razmjerne ciljevima koji se nastoje postići u skladu s člankom 52.

Korištenje sredstava

S obzirom na potrebe Ukrajine za financiranjem i znatnu neizvjesnost budućih ratnih operacija, ključno je da reparacijski zajam bude fleksibilan odgovor na situaciju. Novac bi trebalo fleksibilno koristiti za najhitnije potrebe za financiranjem, bez obzira na to odnose li se na aktualnu ratnu situaciju ili na obnovu u mirnodopskom razdoblju.

Ovim se prijedlogom predviđa reparacijski zajam Ukrajini koji će se pružiti na predvidljiv, kontinuiran, uredan, fleksibilan i pravodoban način kako bi joj se pomoglo da pokrije svoje potrebe za financiranjem i obranom, posebno one koje proizlaze iz ruskog agresivnog rata. Konkretno, reparacijski zajam trebao bi omogućiti makrofinancijsku stabilnost Ukrajine i ublažiti njezina ograničenja vanjskog financiranja, bilo potaknuta ratom ili obnovom, te poduprijeti kapacitete ukrajinske obrambene industrije gospodarskom, financijskom i tehničkom suradnjom.

Da bi se omogućila makrofinancijska stabilnost Ukrajine i ublažila njezina ograničenja vanjskog financiranja, u prijedlogu se navodi više opcija za usmjeravanje sredstava za potporu Ukrajini, pri čemu bi se potpora mogla pružiti u okviru makrofinancijske pomoći i Instrumenta za Ukrajinu. Isplate iz oba instrumenta bit će povezane s preduvjetima i uvjetima politike. Kad je riječ o makrofinancijskoj pomoći, ti bi se uvjeti utvrdili u memorandumu o razumijevanju između Komisije i Ukrajine, koji uključuje uvjete za jačanje mobilizacije prihoda, poboljšanje održivosti i kvalitete javnih rashoda te povećanje učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti sustava upravljanja javnim financijama. Kad je riječ o Instrumentu za Ukrajinu, Ukrajinski plan trebalo bi ažurirati tako da odražava te dodatne iznose, uključujući mjere za jačanje vladavine prava i borbu protiv korupcije.

Da bi se gospodarskom, financijskom i tehničkom suradnjom pružila potpora kapacitetima ukrajinske obrambene industrije, prijedlogom se predviđa pomoć koja će Ukrajini omogućiti da provede hitna i velika javna ulaganja za potporu njezinoj obrambenoj industriji i integraciji u europsku obrambenu industriju kao odgovor na aktualnu kriznu situaciju i za budućnost. Kako bi se ukrajinska obrambena industrijska baza hitno ojačala na učinkovit i autonoman način, kriterije prihvatljivosti trebalo bi strukturirati tako da se aktivnosti, rashodi i mjere za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije usmjeravaju u obnovu, oporavak i modernizaciju ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze, uzimajući u obzir njezinu postupnu buduću integraciju u europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. Nadalje, kako bi se Ukrajini omogućilo da financijsku i gospodarsku pomoć iskoristi na najbolji način

u postojećim okolnostima, primjereno je dopustiti joj da sredstva upotrijebi za potporu kapacitetima svoje obrambene industrije primjenom različitih metoda provedbe koje odražavaju raznolikost potreba.

Financijska i gospodarska pomoć dostupna u okviru reparacijskog zajma stavit će se na raspolaganje Ukrajini u skladu s njezinim potrebama za financiranjem. U tu će svrhu Ukrajina dostaviti strategiju financiranja svojih potreba i izvora financiranja. Nakon što je Komisija ocijeni, Vijeće će odobriti tu ocjenu i odrediti iznos pomoći koji će se Ukrajini staviti na raspolaganje za pomoć u provedbi njezine strategije financiranja.

Ako država članica pretrpi štetu zbog izvršenja arbitražnih odluka u postupcima između ulagača i države u trećoj zemlji u vezi s mjerama uvedenima zbog ograničenja koja se odnose na Središnju banku Rusije, Unija bi trebala osigurati pravednu podjelu i solidarnost s tom državom članicom sklapanjem sporazumâ o jamstvu s državama članicama kojima se pokriva rizik od takve štete. Zasebnim prijedlozima osigurava se da taj mehanizam pravedne podjele i solidarnosti bude uređen tako da se izbjegne dvostruko plaćanje Središnjoj banci Rusije nakon ukidanja zabrane transakcija. Ako se aktiviraju iznosi na temelju tih jamstava, iznos koji Unija duguje financijskim institucijama umanjit će se za istovjetan iznos. Financijske institucije zatim će za istovjetan iznos smanjiti svoje obveze prema Središnjoj banci Rusije. Dok se ne donesu potrebne odredbe u okviru sustava vlastitih sredstava i višegodišnjeg financijskog okvira, u tom mehanizmu pravedne podjele i solidarnosti trebalo bi voditi računa o državama članicama koje su solidarno sudjelovale u podjeli rizika u okviru reparacijskog zajma.

Bilateralni ugovori o ulaganjima sklopljeni između određenih država članica i Ruske Federacije nisu u skladu s politikom zaštite ulaganja koju je Unija razvila na temelju članka 207. UFEU-a od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona. Dotične države članice trebaju se povući iz tih bilateralnih ugovora o ulaganjima ili ih raskinuti, ovisno o slučaju, i zauzeti zajednički stav kako bi to izvele. Komisija bi trebala olakšati koordinaciju država članica, među ostalim podnošenjem zakonodavnih prijedloga.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Potpora u okviru reparacijskog zajma bit će usklađena i komplementarna s potporom koja se pruža na temelju Uredbe (EU) 2024/792⁸, Uredbe (EU) 2021/947⁹, Uredbe (EZ) br. 1257/96¹⁰, Uredbe (EZ) br. 2024/2773¹¹ i Uredbe (EU) 2025/1106¹², i u skladu je s ciljevima, logikom intervencije i pravilima tih instrumenata.

⁸ Uredba (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu (SL L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁹ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (Tekst značajan za EGP) (SL L 209, 14.6.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/2021-06-14>).

¹⁰ Uredba Vijeća (EZ) br. 1257/96 od 20. lipnja 1996. o humanitarnoj pomoći (SL L 163, 2.7.1996., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/2019-07-26>).

¹¹ Uredba (EU) 2024/2773 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2024. o uspostavi Mehanizma suradnje za zajmove Ukrajini i pružanju izvanredne makrofinancijske pomoći Ukrajini (SL L, 2024/2773, 28.10.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

¹² Uredba Vijeća (EU) 2025/1106 od 27. svibnja 2025. o uspostavi Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) putem jačanja europske obrambene industrije (SL L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

Konkretno, reparacijski zajam dodaje se potpori koju EU pruža u okviru inicijative skupine G-7 o zajmovima iz ubrzanja izvanrednih prihoda i Instrumenta za Ukrajinu i nadopunjuje je. Posebna pozornost posvećuje se dosljednosti i uzajamnom jačanju reparacijskog zajma te provedbi obrambenih politika, predviđenih Uredbom o SAFE-u i predloženom Uredbom o EDIP-u.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Potpora u okviru inicijative za reparacijski zajam u skladu je s primjenom mjera ograničavanja (sankcija) protiv Rusije i komplementarna je s Europskim instrumentom mirovne pomoći.

Nadalje, status zemlje kandidatkinje koji je Europsko vijeće dodijelilo 23. lipnja 2022. i odluka Europskog vijeća od 14. i 15. prosinca 2023. o otvaranju pristupnih pregovora s Ukrajinom učvrstili su Ukrajinu na njezinu europskom putu. Zbog toga će cijeli odgovor EU-a za potporu otpornosti i oporavku Ukrajine, među ostalim u obliku reparacijskog zajma, a koji će biti u skladu s Instrumentom za Ukrajinu i podupirati njegovu provedbu, također doprinijeti ranoj fazi prepristupnog procesa Ukrajine.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Članak 212. UFEU-a odgovarajuća je pravna osnova za program financijske pomoći koju Unija dodjeljuje trećim zemljama koje nisu zemlje u razvoju.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prijedlog je u skladu s načelom supsidijarnosti jer je za pružanje odgovarajuće potpore Ukrajini potreban zajednički odgovor, a taj cilj države članice ne mogu dostatno ostvariti same, nego se zbog veličine i važnosti on na bolji način može ostvariti na razini Unije. Glavni su razlozi tomu fiskalni kapacitet i proračunska ograničenja na nacionalnoj razini te potreba za dobrom koordinacijom donatora kako bi se maksimalno povećali opseg i djelotvornost pomoći, a istodobno smanjio teret za administrativne kapacitete ukrajinskih vlasti, koji su u trenutačnim okolnostima pod velikim pritiskom. EU je u jedinstvenom položaju za pružanje vanjske pomoći Ukrajini kako bi joj pomogao u pokrivanju hitnih proračunskih potreba na predvidljiv, kontinuiran, uredan i pravodoban način, uključujući one povezane s potporom kapacitetima njezine obrambene industrije.

- **Proporcionalnost**

Zbog kontinuirane, ničim izazvane i neopravdane vojne agresije Rusije nužna je dodjela dodatne financijske pomoći Ukrajini u skladu s ciljevima i modalitetima opisanima u ovom prijedlogu.

Predložena financijska potpora Ukrajini smatra se primjerenom na temelju povećanih potreba za financiranjem i najboljih procjena obrambenih potreba Ukrajine koje su dostavila nacionalna tijela, uzimajući u obzir veliku neizvjesnost ratnih okolnosti. Takva potpora ne prelazi ono što je potrebno za željenu svrhu pružanja strukturirane potpore Ukrajini i njezinu povezanom financiranju.

Prijedlog je proporcionalan opsegu i ozbiljnosti utvrđenih nedostataka, uključujući potrebu za pružanjem proračunske potpore Ukrajini i potrebu za provedbom hitnih i velikih javnih ulaganja radi potpore ukrajinskoj obrambenoj tehnološkoj i industrijskoj bazi i njezinoj integraciji u europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. Prijedlogom se poštuju ograničenja moguće intervencije Unije u skladu s Ugovorima.

- **Odabir instrumenta**

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća primjeren je instrument jer se njome predviđaju izravno primjenjiva pravila za izvršenje reparacijskog zajma.

3. **REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA**

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Prijedlog se nadovezuje na niz operacija makrofinancijske pomoći Ukrajini provedenih od 2015. *Ex post* evaluacije prethodnih operacija makrofinancijske pomoći Ukrajini pokazale su da su one općenito bile vrlo relevantne kad je riječ o njihovim ciljevima, financijskoj omotnici i uvjetima politike. Operacije makrofinancijske pomoći bile su posebno bitne za potporu Ukrajini u rješavanju problema platne bilance i provedbi glavnih strukturnih reformi za stabilizaciju gospodarstva i jačanje održivosti njezine vanjske pozicije. Omogućile su fiskalne uštede i financijske koristi te djelovale kao katalizator dodatne financijske potpore i povjerenja ulagača. Uvjeti povezani s operacijama makrofinancijske pomoći komplementarni su s povezanim programima MMF-a. Time je postignut politički učinak jer se pridonijelo odlučnosti ukrajinskih vlasti da provedu ključne reforme, posebno u područjima strukturne politike koja su manje obuhvaćena drugim međunarodnim donatorskim programima.

- **Savjetovanja s dionicima**

Prijedlog se nadovezuje na izjavu 26 država članica od 23. listopada 2025., u kojoj je Komisija pozvana da što prije predstavi opcije za financijsku potporu na temelju procjene potreba Ukrajine za financiranjem te su Komisija i Vijeće pozvani da nastave s radom. Pri njegovoj pripremi službe Komisije savjetovale su se s međunarodnim financijskim institucijama i drugim bilateralnim (uključujući države članice i zemlje iz skupine G-7) i multilateralnim donatorima. Komisija je i u redovitom kontaktu s ukrajinskim vlastima.

Budući da je prijedlog trebalo hitno pripremiti kako bi ga suzakonodavci pravodobno donijeli i kako bi se do početka 2026. počeo provoditi, nije bilo moguće provesti službeno savjetovanje s dionicima. Cilj je tog pristupa odgovoriti na nove i rastuće obrambene i proračunske zahtjeve koji proizlaze iz agresivnog rata koji vodi Rusija. Te potrebe uključuju rad na oporavku i obnovi. Europska unija pobrinut će se za odgovarajuće informiranje o ciljevima i mjerama koje se provode u okviru reparacijskog zajma i njihovu vidljivost u Ukrajini, Uniji i na međunarodnoj razini.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Prijedlog se temelji na desetljećima iskustva s makrofinancijskom pomoći i na iskustvu s potporom u okviru vanjskog djelovanja Unije.

Komisija je ovaj prijedlog pripremila na temelju pomne analize obrambenih potreba i šireg makrofinancijskog stanja Ukrajine, pri čemu se oslonila i na informacije međunarodnih financijskih i drugih relevantnih institucija. To uključuje redovite rasprave o najnovijim predviđanjima potreba Ukrajine za financiranjem u međunarodnim forumima, kao što su skupina G-7 i MMF, te stalne izravne kontakte s ukrajinskim vlastima.

- **Procjena učinka**

Zbog hitnosti prijedloga, čija je svrha do kraja godine pružiti hitnu pomoć zemlji u ratu, nije bilo moguće provesti procjenu učinka. *Ex ante* procjena potreba za koje se predlaže da se pokriju reparacijskim zajmom temelji se, među ostalim, na nedavnim podacima MMF-a i ukrajinskih vlasti. Potpora u okviru reparacijskog zajma trebala bi se temeljiti na stečenom

iskustvu i postignućima nedavnih inicijativa potpore, kao što je inicijativa skupine G-7 za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlog nije obuhvaćen Programom za primjerenost i pojednostavnjenje propisa.

- **Temeljna prava**

Za odobravanje potpore u okviru reparacijskog zajma nužno je da Ukrajina nastavi podržavati i poštovati učinkovite demokratske mehanizme i institucije, što uključuje višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava, i da jamči poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina. Podržavanje i poštovanje vladavine prava trebalo bi uključivati borbu protiv korupcije.

Pozitivan su znak predanost reformama i politička volja ukrajinskih vlasti, o čemu posebno svjedoči činjenica da je Europsko vijeće Ukrajini u lipnju 2022. dodijelilo status zemlje kandidatkinje, a u prosincu 2023. odlučilo otvoriti pristupne pregovore s Ukrajinom, kao i iznova uspješno ispunjeni uvjeti strukturne politike povezani s nedavnim operacijama makrofinancijske pomoći Ukrajini te početak provedbe Ukrajinskog plana. Ukrajina je 14. svibnja 2025. donijela planove o (među ostalim) vladavini prava, reformi javne uprave i funkcioniranju demokratskih institucija. Bilateralni sastanci radi provjere usklađenosti održani su u rujnu 2025. Suočene s ruskom agresijom ukrajinske vlasti pokazale su impresivnu otpornost te su i dalje predane transparentnom provođenju reformi, u skladu sa standardima Unije i s napredovanjem Ukrajine prema integraciji u EU.

Stoga se smatra da je preduvjet za reparacijski zajam trenutačno ispunjen. Istodobno će se trajno poštovanje tog preduvjeta dodatno osigurati provjerom ispunjenosti posebnih uvjeta povezanih s Komisijinom ocjenom buduće Ukrajinske strategije financiranja prije isplata. Sličan preduvjet za potporu primjenjuje se na provedbu Ukrajinskog plana.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog je u skladu s gornjim granicama višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. i gornjim granicama iz Odluke o vlastitim sredstvima.

Reparacijski zajam Ukrajini bit će u obliku zajma ograničene naplate u maksimalnom iznosu od 210 milijardi EUR koji će se otplatiti reparacijom koju duguje Rusija. Zajam će se temeljiti na sustavu jamstava država članica ili jamstvu u okviru višegodišnjeg financijskog okvira kako bi se osiguralo da je nepredviđena obveza Unije koja može proizići iz reparacijskog zajma usklađena s proračunskim ograničenjima Unije.

Da bi se tim pristupom postigli željeni rezultati, države članice mogu Uniji pružiti jamstva koja su neopoziva, bezuvjetna i na poziv u skladu sa svojim udjelom u ukupnom bruto nacionalnom dohotku Unije. Treće zemlje mogu doprinijeti reparacijskom zajmu davanjem jamstva koja su neopoziva, bezuvjetna i na poziv, uz jamstva koja daju države članice. Alternativno, treće zemlje mogu doprinijeti reparacijskom zajmu podupiranjem upravljanja valutnim rizikom povezanim s konverzijama sredstava pozajmljenih od financijskih institucija.

Osim jamstava država članica, predviđena je zaštitna mjera za osiguranje financijske stabilnosti programa u obliku namjenskog mehanizma za likvidnost dostupnog za otplatu duga Unije prema financijskim institucijama.

Aktiviranje jamstava država članica Uniji trebalo bi prestati biti moguće nakon što Odluka o sustavu vlastitih sredstava Unije na temelju članka 311. stavka 2. UFEU-a i višegodišnji

financijski okvir na temelju članka 312. UFEU-a, kojima je predviđeno jamstvo u okviru proračuna Unije, stupe na snagu i počnu se primjenjivati.

Dodatne pojedinosti o utjecaju na proračun navedene su u priloženom izvještaju o financijskim aspektima zakonodavnog prijedloga. Reparacijskim zajmom potpora će se stavljati na raspolaganje postupno nakon stupanja na snagu svakog pojedinog sporazuma o jamstvu i u obrocima koji se mogu isplatiti u jednoj ili više tranši. Reparacijski zajam bit će dostupan do 31. prosinca 2030., uz iznimku pomoći koja je namjenski raspoloživa isključivo za održavanje inicijative za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda, koja će biti dostupna do 31. prosinca 2055.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Reparacijski zajam iznosit će maksimalno 210 milijardi EUR i stavit će se na raspolaganje u skladu s potrebama Ukrajine za financiranjem utvrđenima u odredbama ovog prijedloga.

Konkretno, za potrebe provedbe Uredbe o reparacijskom zajmu, Ukrajina Europskoj komisiji treba podnijeti ukrajinsku strategiju financiranja s pojedinostima o potrebama Ukrajine za financiranjem i izvorima financiranja za, u načelu, sljedećih 12 mjeseci. Komisija će ocijeniti ukrajinsku strategiju financiranja i, u slučaju pozitivne ocjene, podnijeti prijedlog Vijeću da tu ocjenu odobri provedbenom odlukom. U prijedlogu Komisije utvrdit će se iznos pomoći koji će se Ukrajini staviti na raspolaganje za olakšavanje provedbe Ukrajinske strategije financiranja, uključujući iznos te pomoći koji je raspoloživ za i. makrofinancijsku pomoć, ii. pomoć u okviru Instrumenta za Ukrajinu i iii. pomoć za podupiranje kapaciteta ukrajinske obrambene industrije.

Kako bi primila financijsku i gospodarsku pomoć u okviru reparacijskog zajma, Ukrajina će Komisiji podnijeti propisno obrazložen zahtjev za sredstva, koji u načelu može podnijeti šest puta godišnje.

Nadalje, Komisija će Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće o provedbi Uredbe o reparacijskom zajmu u prethodnoj godini, zajedno s evaluacijom te provedbe. Komisija će Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2031. podnijeti izvješće o evaluaciji u kojem se ocjenjuju rezultati i učinkovitost reparacijskog zajma dodijeljenog na temelju Uredbe o reparacijskom zajmu te koliko se tom uredbom doprinijelo ostvarenju ciljeva pomoći.

Konačno, kako bi se poboljšao dijalog među institucijama Unije, a posebno između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, te kako bi se osigurala veća transparentnost i odgovornost, nadležni odbor Europskog parlamenta može pozvati Komisiju na raspravu o provedbi ove Uredbe.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Poglavlje I. Uredbe sadržava opće odredbe.

U članku 1. navodi se predmet Uredbe, a to je uvođenje reparacijskog zajma Ukrajini.

U članku 2. utvrđuju se opći i posebni ciljevi reparacijskog zajma, a to je predvidljivo i kontinuirano pružanje financijske i gospodarske pomoći Ukrajini podupiranjem makrofinancijske stabilnosti i kapaciteta ukrajinske obrambene industrije.

U članku 3. navode se definicije koje se primjenjuju na temelju Uredbe.

U članku 4. utvrđuje se pomoć koja je raspoloživa u okviru reparacijskog zajma.

Člankom 5. propisuju se preduvjeti za pomoć u okviru reparacijskog zajma.

Poglavlje II. Uredbe odnosi se na izvršenje reparacijskog zajma.

Člankom 6. propisuje se da Ukrajina Komisiji mora podnijeti Ukrajinsku strategiju financiranja i navode pojedinosti o njezinu sadržaju, s posebnim naglaskom na potrebama Ukrajine i financijskim sredstvima za sljedećih 12 mjeseci.

Člankom 7. propisuje se da Komisija ocjenjuje Ukrajinsku strategiju financiranja te utvrđuju potrebni kriteriji za tu ocjenu.

Člankom 8. propisuje se donošenje provedbene odluke Vijeća o stavljanju financijske i gospodarske pomoći na raspolaganje.

Člankom 9. propisuje se da Komisija, Ukrajina, države članice, relevantna međunarodna tijela i donatori Ukrajini moraju blisko surađivati kako bi se osigurao usklađen i dosljedan pristup za odgovor na potrebe Ukrajine za financijskom i gospodarskom pomoći.

Poglavlje III. Uredbe odnosi se na makrofinancijsku pomoć.

U članku 10. utvrđuje se svrha makrofinancijske pomoći, a to je doprinos pokrivanju manjka u financiranju Ukrajine utvrđenog u pozitivno ocijenjenoj Ukrajinskoj strategiji financiranja.

U članku 11. utvrđuje se da se Komisija s Ukrajinom dogovara o uvjetima politike s kojima će potpora biti povezana, a koji se opisuju u memorandumu o razumijevanju.

Poglavlje IV. Uredbe odnosi se na pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije.

Člankom 12. utvrđuje se da je svrha pomoći poduprijeti kapacitete ukrajinske obrambene industrije, posebno provedbu hitnih i velikih javnih ulaganja za potporu ukrajinskoj obrambenoj industriji i njezinoj integraciji u europsku obrambenu industriju.

U članku 13. utvrđuju se uvjeti prihvatljivosti za aktivnosti, rashode i mjere potpore kapacitetima ukrajinske obrambene industrije.

Člankom 14. od Ukrajine se zahtijeva da dostavi raspored za svaku aktivnost, rashod ili mjeru povezanu s obrambenim proizvodima ili drugim proizvodima za obrambene namjene za koje namjerava zatražiti pomoć.

Člankom 15. propisuje se osnivanje stručne skupine za industrijske kapacitete ukrajinske obrambene industrije.

Člankom 16. propisuje se otvaranje posebnog računa isključivo u svrhu upravljanja financijskom i gospodarskom pomoći koju Ukrajina prima za potporu kapacitetima svoje obrambene industrije.

U članku 17. utvrđuju se zahtjevi za praćenje pomoći koja se pruža za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije.

U članku 18. utvrđuju se uvjeti za izmjenu postojećeg okvirnog sporazuma ili ugovora za obrambene proizvode.

Člankom 19. državama članicama dopušta se da, isključivo za potrebe Uredbe, od gospodarskog subjekta na svojem državnom području zatraže da prednost da određenim narudžbama obrambenih proizvoda.

Poglavlje V. Uredbe odnosi se na financiranje i izvršenje reparacijskog zajma.

Člankom 20. propisuje se da se detaljni financijski uvjeti reparacijskog zajma utvrđuju sporazumom o reparacijskom zajmu i navode određeni obvezni zahtjevi.

U članku 21. utvrđuje se da Ukrajina Komisiji mora podnijeti propisno obrazložen zahtjev za sredstva kako bi primila financijsku i gospodarsku pomoć.

Člankom 22. propisuju se uvjeti na temelju kojih Komisija donosi odluku o isplati obroka reparacijskog zajma.

Člankom 23. Komisija se ovlašćuje da u ime Unije pozajmi potrebna sredstva za financiranje reparacijskog zajma.

U članku 24. utvrđuju se metode pravedne podjele i solidarnosti u vezi s reparacijskim zajmom.

Člankom 25. propisuje se da države članice mogu doprinijeti davanjem jamstava do ukupnog iznosa reparacijskog zajma.

U članku 26. utvrđuju se odredbe sporazuma o jamstvu koji trebaju potpisati Komisija i države članice koje daju jamstvo kako je definirano u članku 25.

Člankom 27. trećim se zemljama omogućuje davanje jamstava ili podupiranje upravljanju valutnim rizikom.

U članku 28. utvrđuju se pravila o klasificiranim i osjetljivim podacima.

Poglavlje VI. sadržava završne odredbe.

Člankom 29. Komisiju se ovlašćuje za donošenje delegiranih akata, podložno određenim uvjetima.

Člankom 30. uređuje se upravljanje putem postupaka odbora.

Člankom 31. predviđa se dijalog o reparacijskom zajmu radi poboljšanja komunikacije između institucija Unije, posebno Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije.

Člankom 32. utvrđuje se obveza obavješćivanja Europskog parlamenta i Vijeća.

Člankom 33. uređuje se stupanje na snagu.

2025/3502 (COD)

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o reparacijskom zajmu Ukrajini i o izmjeni Uredbe (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 212.,
uzimajući u obzir prijedlog Komisije,
nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
budući da:

- (1) Predsjednik Ruske Federacije 24. veljače 2022. najavio je vojnu operaciju u Ukrajini te su oružane snage Rusije započele ničim izazvanu i neopravdanu vojnu agresiju na Ukrajinu. Taj nezakoniti agresivni rat očito je kršenje teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Ukrajine, kao i kršenje zabrane uporabe sile, koja je sadržana u članku 2. stavku 4. Povelje Ujedinjenih naroda (UN), i koja je obvezujuće pravilo međunarodnog prava, te drugih načela Povelje UN-a.
- (2) Od početka ničim izazvanog i neopravdanog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine Unija, njezine države članice i europske financijske institucije mobilizirale su dosad nezabilježenu potporu gospodarskoj, socijalnoj, financijskoj i obrambenoj otpornosti Ukrajine. Ta potpora kombinira potporu iz proračuna Unije, uključujući izvanrednu makrofinancijsku pomoć i potporu Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj, za koju se u potpunosti ili djelomično jamči iz proračuna Unije, te dodatnu financijsku potporu država članica.
- (3) Na temelju Odluke (EU) 2022/313 Europskog parlamenta i Vijeća¹³, Odluke (EU) 2022/1201 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴, Odluke (EU) 2022/1628 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ i Uredbe (EU) 2022/2463 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ Ukrajini je tijekom 2022. i 2023. stavljena na raspolaganje makrofinancijska pomoć u

¹³ Odluka (EU) 2022/313 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. veljače 2022. o pružanju makrofinancijske pomoći Ukrajini (SL L 55, 28.2.2022., str. 4., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj>).

¹⁴ Odluka (EU) 2022/1201 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2022. o pružanju izvanredne makrofinancijske pomoći Ukrajini (SL L 186, 13.7.2022., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj>).

¹⁵ Odluka (EU) 2022/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. rujna 2022. o pružanju izvanredne makrofinancijske pomoći Ukrajini, jačanju zajedničkog fonda za rezervacije jamstvima država članica i posebnim rezervacijama za određene financijske obveze povezane s Ukrajinom pokrivene jamstvom na temelju Odluke br. 466/2014/EU te o izmjeni Odluke (EU) 2022/1201 (SL L 245, 22.9.2022., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj>).

¹⁶ Uredba (EU) 2022/2463 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o uspostavi instrumenta za pružanje potpore Ukrajini za 2023. (makrofinancijska pomoć +) (SL L 322, 16.12.2022., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

ukupnom iznosu od 25,2 milijarde EUR. Ta je potpora bila važan doprinos makroekonomskoj i financijskoj otpornosti Ukrajine u kritičnom razdoblju.

- (4) Uredbom (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ 29. veljače 2024. uspostavljen je Instrument za Ukrajinu kao iznimni srednjoročni instrument kojim se objedinjuje bilateralna potpora Unije Ukrajini, čime se osiguravaju koordinacija i učinkovitost („Instrument za Ukrajinu”). Instrument za Ukrajinu pomoći će u razdoblju od 2024. do 2027. u zadovoljavanju potreba Ukrajine za financiranjem, doprinijet će pokrivanju njezinih potreba za oporavkom, obnovom i modernizacijom te će istodobno poduprijeti provedbu reformi u Ukrajini u okviru njezina puta pristupanja Uniji.
- (5) Uredbom (EU) 2024/2773 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ 24. listopada 2024. uspostavljen je Mehanizam suradnje za zajmove Ukrajini i pružena joj je izvanredna makrofinancijska pomoć. Ta je pomoć bila doprinos Unije u okviru inicijative skupine G-7 pod nazivom „zajmovi Ukrajini iz ubrzanja izvanrednih prihoda”, koja je zajedničkim doprinosom pomogla u rješavanju problema manjka financijskih sredstava u Ukrajini za 2025.
- (6) Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine prouzročio je golemu štetu u Ukrajini, a procijenjeni troškovi oporavka i obnove na dan 31. prosinca 2024. iznosili su 506 milijardi EUR. Osim toga, Ukrajina je izgubila pristup međunarodnim financijskim tržištima i zabilježila znatan pad javnih prihoda, dok su se javni rashodi bitno povećali. U tom se kontekstu može predvidjeti da će potrebe za financiranjem sljedećih godina biti velike.
- (7) Ukrajina je 9. rujna 2025. podnijela službeni zahtjev za novi program Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) kojim bi se pokrile dodatne potrebe za financiranjem u razdoblju od 2026. do 2029. Taj bi program bio nastavak uspješne provedbe postojećeg programa MMF-a, u okviru kojeg je Ukrajina dovršila osam revizija, ali se uzima u obzir da se ruska ratna agresija nastavila. Mogućnost da MMF pokrene taj program ovisi o tome hoće li dobiti dostatna financijska jamstva od drugih partnera, uključujući Europsku uniju.
- (8) 26 država članica obvezalo se 23. listopada 2025. na rješavanje hitnih financijskih potreba Ukrajine za razdoblje 2026. – 2027., među ostalim u vezi s njezinim vojnim i obrambenim naporima. Te države članice istaknule su i da je prijeko potrebno osigurati daljnju otpornost Ukrajine te proračunska i vojna sredstva koja će joj omogućiti nastavak ostvarivanja neotuđivog prava na samoobranu i suzbijanja ruske agresije te su potvrdile da će Europska unija, u koordinaciji s partnerima i saveznicima sličnih stavova, nastaviti pružati sveobuhvatnu političku, financijsku, gospodarsku, humanitarnu, vojnu i diplomatsku potporu Ukrajini i njezinu stanovništvu. Te su države članice nadalje zaključile da će se sva vojna potpora i sigurnosna jamstva za Ukrajinu pružati uz puno poštovanje sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica. Europsko vijeće istog je dana zaključilo da su agresivni rat Rusije protiv

¹⁷ Uredba (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu (SL L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

¹⁸ Uredba (EU) 2024/2773 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2024. o uspostavi Mehanizma suradnje za zajmove Ukrajini i pružanju izvanredne makrofinancijske pomoći Ukrajini (SL L, 2024/2773, 28.10.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

Ukrajine i njegove posljedice za europsku i svjetsku sigurnost u promjenjivom okruženju egzistencijalni izazov za Europsku uniju.

- (9) Unatoč aktualnim međunarodnim nastojanjima da se postigne mirno rješenje sukoba, zbog produljene ruske ratne agresije nastala je znatna šteta na kritičnoj obrambenoj, civilnoj i energetskej infrastrukturi Ukrajine, pa je potrebno mobilizirati znatna dodatna sredstva da bi se ispunile neposredne potrebe te zemlje za financiranjem.
- (10) Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine strateška je geopolitička prijetnja Uniji u cjelini i od država članica zahtijeva odlučnost i jedinstvo. Stoga je ključno da se potpora Unije brzo isplati te da se može fleksibilno prilagođavati za hitnu pomoć i kratkoročnu sanaciju na putu prema budućoj obnovi.
- (11) U skladu s člancima o odgovornosti država za međunarodno protupravne čine i međunarodnim običajnim pravom, Rusija je, kao odgovorna država, obvezna platiti punu reparaciju za štetu koju je prouzročila svojom ratnom agresijom.
- (12) U zaključcima od 27. lipnja 2024., 17. listopada 2024. i 19. prosinca 2024. Europsko vijeće navelo je da bi, u skladu s pravom Unije, ruska imovina trebala ostati imobilizirana sve dok Rusija ne okonča svoj agresivni rat protiv Ukrajine i nadoknadi joj prouzročenu ratnu štetu.
- (13) S obzirom na financijsku poziciju Ukrajine i ključnu važnost toga da Ukrajina ima sredstva za suzbijanje ruske agresije i, ako je moguće, rekonstrukciju, primjereno je da Unija pruži dodatnu potporu kako bi se ispunile hitne potrebe Ukrajine za financiranjem i olakšala provedba programa MMF-a.
- (14) Kapacitet Unije i njezinih država članica za pružanje dodatnih sredstava Ukrajini trenutačno je ograničen i ne odgovara razmjeru potreba. Mobilizacija dodatnih znatnih sredstava od strane država članica za financiranje Ukrajine bila bi težak gospodarski izazov. Komisija je u Komunikaciji od 19. ožujka 2025. pozvala sve države članice da koordinirano iskoriste fleksibilnost koju pruža nacionalna klauzula o odstupanju kako bi se povećao učinak na obrambene sposobnosti EU-a. Aktivaciju klauzule dosad su odlučile zatražiti Belgija, Bugarska, Češka, Danska, Njemačka, Estonija, Grčka, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Portugal, Slovenija, Slovačka i Finska. Iako je ta aktivacija primjereno sredstvo kojim države članice mogu povećati svoje rashode za obranu bez kršenja obveza na temelju fiskalnih pravila EU-a, njezini su učinci ograničeni i fiskalnim ograničenjima država članica koje su u ovom desetljeću teško pogođene nizom kriza.
- (15) S obzirom na taj kontekst i unatoč ograničenjima za Uniju i države članice, Ukrajini je potrebno osigurati dostatnu i kontinuiranu financijsku potporu kao odgovor na aktualnu krizu i za budućnost. U tu je svrhu primjereno uspostaviti instrument za pružanje Unijine potpore Ukrajini u obliku zajma koji će se otplatiti reparacijom koju treba platiti Rusija („reparacijski zajam”).
- (16) Reparacijskim zajmom trebala bi se pružiti financijska pomoć Ukrajini na predvidljiv, kontinuiran, uredan, fleksibilan i pravodoban način kako bi joj se pomoglo da ispuni svoje financijske i obrambene potrebe, posebno one koje proizlaze iz ruske ratne agresije. Konkretno, reparacijski zajam trebao bi omogućiti makrofinancijsku stabilnost Ukrajine i olakšati njezino vanjsko financiranje te poduprijeti kapaciteti njezine obrambene industrije u okviru gospodarske, financijske i tehničke suradnje, što bi doprinijelo provedbi programa Kvalitativna vojna prednost Ukrajine.
- (17) Reparacijskim zajmom Ukrajini bi se trebala, pod određenim uvjetima, pružiti potpora u obliku zajma u iznosu do 210 000 000 000 EUR. S obzirom na načelo dobrog

financijskog upravljanja, reparacijski zajam Komisija bi trebala staviti na raspolaganje u obrocima, koji se mogu isplatiti u jednoj ili više tranši.

- (18) Potporu Ukrajini u okviru reparacijskog zajma trebalo bi staviti na raspolaganje uz preduvjet da Ukrajina nastavi podržavati i poštovati djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava, te da jamči poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina. Podržavanje i poštovanje vladavine prava trebalo bi uključivati borbu protiv korupcije.
- (19) Financijska i gospodarska pomoć dostupna iz reparacijskog zajma trebala bi se staviti na raspolaganje Ukrajini u skladu s njezinim potrebama za financiranjem. U tu bi svrhu Ukrajina trebala dostaviti svoju strategiju financiranja koja bi se odnosila na njezine potrebe za financiranjem i izvore financiranja. Ta ukrajinska strategija financiranja trebala bi sadržavati glavne informacije o ukrajinskom proračunu, financijskoj i gospodarskoj situaciji te potpori koju Ukrajina prima od međunarodne zajednice.
- (20) Komisija bi trebala bez nepotrebne odgode ocijeniti ukrajinsku strategiju financiranja i u toj ocjeni blisko surađivati s Ukrajinom. S obzirom na razmjere potreba Ukrajine za proračunskom pomoći i pomoći za kapacitete obrambene industrije, kao i na ograničenja koja neki vanjski partneri imaju u pružanju svoje potpore, primjereno je utvrditi indikativnu raspodjelu reparacijskog zajma na te dvije potrebe za financiranjem. Ta bi raspodjela trebala biti indikativna kako bi se uzele u obzir promjenjive okolnosti koje bi mogle utjecati na potrebe Ukrajine za financiranjem i kako bi se osiguralo da se na te potrebe i dalje odgovara na predvidljiv, kontinuiran, uredan, fleksibilan i pravodoban način. U svojoj ocjeni ukrajinske strategije financiranja Komisija bi trebala razmotriti usklađenost očekivanog manjka vanjskog financiranja s tom indikativnom raspodjelom.
- (21) S obzirom na važnost financijskih učinaka uvedenih mjera, provedbene ovlasti trebale bi se dodijeliti Vijeću, koje bi trebalo djelovati na temelju prijedloga Komisije. Vijeće bi ocjenu ukrajinske strategije financiranja trebalo odobriti provedbenom odlukom, koju bi trebalo nastojati donijeti bez nepotrebne odgode nakon donošenja prijedloga. U toj provedbenoj odluci trebao bi se utvrditi iznos koji će se Ukrajini staviti na raspolaganje za pomoć u provedbi ukrajinske strategije financiranja, uključujući iznos za proračunsku pomoć i iznos za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije. U provedbenoj odluci trebalo bi utvrditi i maksimalan broj obroka za proračunsku pomoć i njihov indikativni iznos. S obzirom na načelo dobrog financijskog upravljanja te kako bi se ukrajinskim vlastima olakšalo upravljanje likvidnošću i osigurala predvidljivost, u načelu bi trebala biti maksimalno četiri obroka proračunske pomoći. Iznimno, kad je riječ o potpori dostupnoj isključivo za održavanje inicijative za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda, ako se sva nenamjenska potpora iz reparacijskog zajma stavi na raspolaganje provedbenom odlukom Vijeća, Unija bi preostalu nenamjensku proračunsku pomoć trebala staviti na raspolaganje u skladu s modalitetima dogovorenima u memorandumu o razumijevanju između Komisije i Ukrajine („Memorandum o razumijevanju”).
- (22) Trebalo bi staviti na raspolaganje financijsku i gospodarsku pomoć u obliku proračunske pomoći kako bi se Ukrajini olakšalo pokrivanje njezinih potreba za financiranjem. Kako bi se osigurala fleksibilnost u ispunjavanju tih potreba, primjereno je koristiti više metoda, pa bi se potpora trebala moći pružiti makrofinancijskom pomoći i zajmom koji će se izvršavati u skladu s poglavljem III. Instrumenta za Ukrajinu.

- (23) Poglavljem III. Instrumenta za Ukrajinu predviđa se financiranje Ukrajine nakon što se na zadovoljavajući način ispune uvjeti iz Ukrajinskog plana, u kojem je utvrđen ukrajinski program reformi i ulaganja. S obzirom na to da je riječ o srednjoročnom instrumentu čiji je cilj potpora oporavku i obnovi Ukrajine, postupnoj integraciji u unutarnje tržište te, među ostalim, donošenju i provedbi političkih, institucijskih, pravnih, administrativnih, socijalnih i gospodarskih reformi potrebnih za usklađivanje s vrijednostima Unije i postupno usklađivanje s pravilima, standardima, politikama i praksama („pravna stečevina”) Unije s ciljem budućeg članstva u Uniji, čime se doprinosi uzajamnoj stabilnosti, sigurnosti, miru, napretku i održivosti, primjereno je predvidjeti da se iznosi koji proizlaze iz reparacijskog zajma iskoriste u okviru Instrumenta za Ukrajinu. Ukrajinski plan trebalo bi ažurirati tako da odražava te dodatne iznose, uključujući mjere za jačanje vladavine prava i borbu protiv korupcije. Instrument za Ukrajinu trebalo bi izmijeniti kako bi se omogućilo izvršenje tih dodatnih iznosa u okviru tog instrumenta.
- (24) Makrofinancijska pomoć trebala bi biti povezana s uvjetima politike koje treba utvrditi u memorandumu o razumijevanju. Memorandum o razumijevanju trebao bi prema potrebi uključivati obveze Ukrajine, među ostalim obveze koje se odnose na jačanje mobilizacije prihoda, poboljšanje održivosti i kvalitete javnih rashoda te povećanje učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti sustava za upravljanje javnim financijama. Tu makrofinancijsku pomoć Ukrajina može koristiti za pomoć u financiranju naknade, kao oblika reparacije, pojedincima koji su pretrpjeli štetu zbog nezakonitih aktivnosti Rusije, među ostalim putem Povjerenstva za ocjenu zahtjeva za naknadu štete za Ukrajinu osnovanog pod pokroviteljstvom Vijeća Europe.
- (25) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe te radi učinkovitosti Komisija bi trebala biti ovlaštena pregovarati o takvim uvjetima za makrofinancijsku pomoć s ukrajinskim vlastima, pod nadzorom odbora predstavnika država članica u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹. Zbog mogućeg znatnog učinka pomoći, prikladno je primijeniti postupak ispitivanja kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 182/2011. S obzirom na iznos reparacijskog zajma Ukrajini postupak ispitivanja trebao bi se primjenjivati na donošenje memoranduma o razumijevanju te na svako smanjenje ili ukidanje reparacijskog zajma.
- (26) Reparacijskim zajmom trebala bi se pružiti financijska i gospodarska pomoć Ukrajini kao zemlji u ratu, čija je financijska stabilnost neodvojivo povezana i međuovisna s njezinom sposobnošću da se brani od agresije. To opravdava da se određeni iznos financijske i gospodarske pomoći Ukrajini iskoristi za povećanje sposobnosti Ukrajine da odgovori na proračunske potrebe povezane s kapacitetom te zemlje da ojača svoje obrambene i vojne sposobnosti, što bi doprinijelo provedbi programa Kvalitativna vojna prednost Ukrajine. Cilj te financijske i gospodarske pomoći trebao bi biti da se Ukrajini omogući da provede hitna i velika javna ulaganja za potporu svojoj obrambenoj industriji i integraciji u europsku obrambenu industriju kao odgovor na aktualnu kriznu situaciju i za budućnost. Ta bi pomoć posebno trebala doprinijeti obnovi, oporavku i modernizaciji ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze s ciljem povećanja pripravnosti obrambene industrije, uzimajući u obzir njezinu postupnu buduću integraciju u europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu, te

¹⁹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

poduprijeti pravodobnu dostupnost obrambenih proizvoda i drugih proizvoda za obrambene namjene u okviru suradnje između Unije i Ukrajine.

- (27) Financijska i gospodarska pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije trebala bi se staviti na raspolaganje za aktivnosti, rashode i mjere povezane s obrambenim proizvodima ili drugim proizvodima za obrambene namjene koji ispunjavaju određene kriterije prihvatljivosti. Kako bi se ukrajinska obrambena industrijska baza hitno ojačala na učinkovit i autonoman način, te kriterije prihvatljivosti trebalo bi strukturirati tako da se aktivnosti, rashodi i mjere za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije usmjeravaju u obnovu, oporavak i modernizaciju ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze, uzimajući u obzir njezinu postupnu buduću integraciju u europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. U tom bi kontekstu, kad se ispituje jesu li proizvođači pod kontrolom trećih zemalja ili subjekata iz trećih zemalja, kontrolu trebalo shvatiti kao sposobnost izvršavanja odlučujućeg utjecaja na pravni subjekt, izravno ili neizravno, putem jednog ili više posredničkih pravnih subjekata.
- (28) Kako bi se Ukrajini omogućilo da financijsku i gospodarsku pomoć iskoristi na najbolji način u postojećim okolnostima, primjereno je dopustiti joj da sredstva upotrijebi za potporu kapacitetima svoje obrambene industrije primjenom različitih metoda provedbe koje odražavaju raznolikost potreba. Konkretno, primjereno je da se sredstva iskoriste za potporu aktivnostima, rashodima i mjerama u zemljama ili u suradnji sa zemljama koje aktivno podupiru Ukrajinu i ukrajinsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. Sredstva mogu doprinijeti i Instrumentu za potporu Ukrajini uspostavljenom Uredbom (EU) [*Uredba o EDIP-u*], Okviru za ulaganja u Ukrajini uspostavljenom na temelju Instrumenta za Ukrajinu za robu s dvojnomo namjenom ili drugim programima Unije. Nadalje, ta bi sredstva Ukrajini trebala omogućiti masovnu intervenciju u potražnji za obrambenim proizvodima kako bi se stvorili odgovarajući uvjeti za poticanje golemih ulaganja u povećanje proizvodnih kapaciteta i razvoj novih proizvoda. U tu bi svrhu Ukrajini trebalo dopustiti da sredstva iskoristi za pokretanje masovne nabave obrambenih proizvoda iz ukrajinske i europske obrambene tehnološke i industrijske baze u postupcima nabave u okviru Instrumenta SAFE uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2025/1106²⁰ ili, podložno validacijama, u skladu s drugim modalitetima.
- (29) Kako bi se osigurala neometana provedba ove Uredbe zajedno s instrumentom SAFE, primjereno je primijeniti slične uvjete prihvatljivosti. Uzimajući u obzir činjenicu da je Ukrajina zemlja u ratu čija sposobnost da obrani svoje državno područje može ovisiti o dostupnosti određenog proizvoda u vrlo kratkom roku, Ukrajini bi trebalo dopustiti nabavu proizvoda koji nisu u skladu s tim uvjetima prihvatljivosti ako postoji hitna potreba za određenim proizvodom i ako na temelju javne nabave nije dostupan alternativni proizvod. Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²¹ odnosi se, među ostalim, na uspostavu odgovarajućeg zakonodavnog okvira o usklađivanju postupaka nabave za dodjelu ugovora kako bi se ispunili sigurnosni zahtjevi država

²⁰ Uredba Vijeća (EU) 2025/1106 od 27. svibnja 2025. o uspostavi Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) putem jačanja europske obrambene industrije (SL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

²¹ Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

članica i obveze koje proizlaze iz UFEU-a, što je preduvjet za stvaranje europskog tržišta obrambene opreme. Međutim, nije prilagođena za ispunjavanje hitnih i golemih potreba zemlje u ratu na granicama Unije. U tim okolnostima moglo bi biti primjereno otvoriti postojeći okvirni sporazum ukrajinskim javnim naručiteljima čak i ako oni izvorno nisu bili njegove stranke i ako ta mogućnost nije bila predviđena u izvornom okvirnom sporazumu.

- (30) Ukupna struktura financijske i gospodarske pomoći ovisi o doprinosu različitih strana pružanju potpore Ukrajini u ispunjavanju njezinih potreba za financiranjem. Stoga je primjereno da se u okviru financijske i gospodarske pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije omogući suradnja Ukrajine s trećim zemljama koje također podupiru kapacitete ukrajinske obrambene industrijske. Ukrajina bi posebno trebala moći iskoristiti tu pomoć za potporu kapacitetima svoje obrambene industrije radi suradnje sa zemljama koje nisu u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica, pod uvjetom da te zemlje Ukrajini pružaju znatnu dodatnu potporu koja se može iskoristiti za rashode koji doprinose ciljevima potpore kapacitetima ukrajinske obrambene industrije i da u tim rashodima mogu sudjelovati europska i ukrajinska industrija. U okviru pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije Ukrajina bi trebala poduzeti odgovarajuće korake kako bi osigurala da se sredstva ne koriste u zemljama koje ne podupiru Ukrajinu, što ne bi doprinijelo cilju pomoći.
- (31) Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje primjenjivo međunarodno pravo kojim se zabranjuje uporaba, razvoj ili proizvodnja određenih obrambenih proizvoda i tehnologija.
- (32) Pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije trebala bi se pružati u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja kojima se osigurava zaštita financijskih interesa Unije kako je utvrđeno u članku 223. stavku 4. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća²². Detaljni zahtjevi u tom pogledu mogu se obuhvatiti aranžmanom koji će potpisati Komisija i Ukrajina. Nadalje, Ukrajina bi za upravljanje financijskom i gospodarskom pomoći primljenom za potporu kapacitetima svoje obrambene industrije trebala otvoriti jedinstveni račun, a Komisija bi ga trebala moći pratiti.
- (33) Komisija bi trebala osnovati Stručnu skupinu za kapacitete ukrajinske obrambene industrije radi podrške pružanju pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije. Ta stručna skupina trebala bi savjetovati Komisiju o pitanjima koja se odnose na pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije.
- (34) Komisija bi trebala pratiti provedbu pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije, uključujući isporuku proizvoda. U tu bi svrhu trebalo uspostaviti razne mehanizme praćenja za različite metode provedbe.
- (35) Direktiva 2009/81/EZ odnosi se, među ostalim, na uspostavu odgovarajućeg zakonodavnog okvira o usklađivanju postupaka nabave za sklapanje ugovora kako bi se ispunili sigurnosni zahtjevi država članica i obveze koje proizlaze iz UFEU-a. Da bi se to postiglo, Direktivom 2009/81/EZ osobito se uzimaju u obzir krizne situacije, prije svega specifičnim odredbama koje se primjenjuju u hitnim situacijama nastalima

²² Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

zbog krize, kao što su skraćivanje razdoblja za zaprimanje ponuda i mogućnost primjene pregovaračkog postupka bez prethodne objave obavijesti o nadmetanju. Međutim, u određenim hitnim slučajevima ta bi pravila mogla biti nedostatna, posebno ako se hitnost koja proizlazi iz krize može riješiti jedino uključivanjem Ukrajine i barem jedne države članice u zajedničku nabavu. U tim slučajevima često je jedino rješenje za zaštitu sigurnosnih interesa tih zemalja otvaranje postojećeg okvirnog sporazuma ili ugovora države članice ukrajinskim javnim naručiteljima koji izvorno nisu bili njegove stranke, čak i ako ta mogućnost nije bila predviđena u izvornom okvirnom sporazumu ili ugovoru. Budući da te mogućnosti nisu predviđene u Direktivi 2009/81/EZ u trenutku stupanja na snagu ove Uredbe, ovom se Uredbom predviđa mogućnost dopune ili odstupanja od odredaba te direktive u aktualnoj kriznoj situaciji koja proizlazi iz ruskog agresivnog rata, pod uvjetom da se dobije suglasnost poduzeća koje je sklopilo okvirni sporazum. Kad je riječ o dodatnim količinama za Ukrajinu, ukrajinski javni naručitelji trebali bi uživati iste uvjete kao i izvorni javni naručitelj koji je sklopio izvorni okvirni sporazum. Osim toga, trebalo bi poduzeti odgovarajuće mjere za transparentnost kako bi se informiralo sve potencijalno zainteresirane strane.

- (36) Uredbom Vijeća (EU) 2025/1106 predviđa se financijska pomoć državama članicama koja im omogućuje da provedu hitna i velika javna ulaganja radi potpore europskoj obrambenoj industriji u odgovoru na kriznu situaciju koja je posljedica naglog pogoršanja sigurnosnog konteksta Unije. Unija je tim instrumentom počela podupirati države članice kako bi mogle brzo plasirati narudžbe, potičući sektor obrambene industrije da u vrlo kratkom roku uloži u povećanje proizvodnih kapaciteta kako bi mogao zadovoljiti potrebe država članica do 2030. Osim toga, ovom se Uredbom podupiru ukrajinske narudžbe za europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu kako bi se olakšala suradnja između europske i ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze. Ta iznimno velika potražnja za brojnim obrambenim proizvodima nosi neposredan rizik ozbiljnog negativnog učinka na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Kako bi se odgovorilo na taj rizik i s obzirom na ciljeve ove Uredbe, uzimajući u obzir specifičnu situaciju u Ukrajini, mjere prioritizacije na razini Unije kojima se nastoji osigurati dostupnost dotičnih obrambenih proizvoda mogle bi se pokazati neophodnima za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta obrambenih proizvoda i njegovih lanaca opskrbe. Komisija bi u tom pogledu na zahtjev države članice trebala moći koristiti prioritetne zahtjeve za olakšavanje opskrbe obrambenim proizvodima kako bi se ispunili ciljevi ove Uredbe.
- (37) Prioritetni zahtjevi trebali bi se sastojati od zahtjeva koje Komisija, na inicijativu države članice, upućuje relevantnim gospodarskim subjektima s poslovnim nastanom u Uniji kako bi prihvatili ili dali prednost narudžbama proizvoda potrebnih tijekom krize. Treba ih koristiti samo ako je to potrebno i razmjerno kako bi se osiguralo normalno funkcioniranje obrambenih lanaca opskrbe i trebali bi biti usmjereni na pružanje potpore Ukrajini, koja se suočava s ozbiljnim poteškoćama pri naručivanju ili izvršenju ugovora za opskrbu obrambenim proizvodima. Gospodarski subjekti trebali bi imati mogućnost odbiti prioritetni zahtjev. Prioritetni zahtjev trebao bi se podnositi na temelju objektivnih, činjeničnih, mjerljivih i potkrijepljenih podataka. U njemu bi se trebali uzeti u obzir legitimni interesi poduzeća te troškovi i trud koje je potrebno uložiti radi bilo kakve promjene u redosljedu proizvodnje. Kada se prihvati, obveza izvršenja prioritetnog zahtjeva trebala bi imati prednost pred obvezama izvršenja na temelju privatnog ili javnog prava. S obzirom na važnost osiguravanja opskrbe obrambenim proizvodima, koji su neophodni za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i njegovih lanaca opskrbe, usklađenost s obvezom izvršenja prioritetnog

zahtjeva ne bi trebala podrazumijevati odgovornost prema trećim stranama za štetu koja može proizaći iz bilo kakvog kršenja ugovornih obveza uređenih pravom države članice u mjeri u kojoj je to kršenje ugovornih obveza bilo nužno za usklađenost s naloženim određivanjem prioriteta. Ako je gospodarski subjekt izričito prihvatio prioritetni zahtjev, a Komisija je slijedom tog prihvaćanja donijela provedbeni akt, gospodarski subjekt trebao bi poštovati sve uvjete iz tog provedbenog akta. Ako gospodarski subjekt ne poštuje uvjete utvrđene u provedbenom aktu, to bi trebalo dovesti do gubitka prednosti od oslobođenja od ugovorne odgovornosti. Ako je nesukladnost namjerna ili se može pripisati krajnjoj nepažnji, Komisija bi gospodarskom subjektu trebala moći izreći novčanu kaznu prema načelu proporcionalnosti.

- (38) S obzirom na to da bi za proračunsku pomoć i pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije trebalo staviti na raspolaganje određene iznose, trebalo bi osigurati usklađenost i komplementarnost u njihovoj provedbi.
- (39) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati ne dovodeći u pitanje posebnosti sigurnosne i obrambene politike određenih država članica.
- (40) Sporazum o reparacijskom zajmu koji trebaju sklopiti Komisija i ukrajinske vlasti trebao bi sadržavati odredbe usklađene s pravima, odgovornostima i obvezama predviđenima u Okvirnom sporazumu u okviru Instrumenta za Ukrajinu iz članka 9. Uredbe (EU) 2024/792, koji su potpisali Unija i Ukrajina, a koji je stupio na snagu 20. lipnja 2024. Time će se osigurati učinkovita zaštita financijskih interesa Unije povezanih s reparacijskim zajmom, predviđanjem odgovarajućih mjera u odnosu na sprečavanje i suzbijanje prijevara, korupcije i svih drugih nepravilnosti povezanih s pomoći. Isto tako, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 Komisiji, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF), Europskom revizorskom sudu i, ako je primjenjivo, Uredu europskog javnog tužitelja dodijelit će se tijekom i nakon razdoblja raspoloživosti reparacijskog zajma potrebna prava i pristup, među ostalim od trećih strana uključenih u izvršenje sredstava Unije. Ukrajina bi također Komisiji trebala prijavljivati nepravilnosti povezane s upotrebom sredstava, u skladu s postupcima predviđenima Okvirnim sporazumom u okviru Instrumenta za Ukrajinu.
- (41) U skladu s člankom 223. stavkom 4. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, sporazumom o reparacijskom zajmu trebalo bi osigurati da sve troškove koji nastanu za Uniju i koji se odnose na reparacijski zajam snosi Ukrajina, uključujući, ako je to primjenjivo, troškove tečajnih razlika za strane valute.
- (42) S obzirom na njezinu tešku situaciju uzrokovanu ruskim agresivnim ratom te kako bi joj se pružila potpora na njezinu putu prema dugoročnoj stabilnosti, primjereno je da Unija Ukrajini odobri reparacijski zajam kao zajam ograničene naplate koji doprinosi na naplatu kad Ukrajina od Rusije primi novac ili nenovčanu imovinu na ime ratne reparacije, naknade ili financijske namire, osim teritorija.
- (43) Isplata sredstava u okviru reparacijskog zajma trebala bi ovisiti o Komisijinoj pozitivnoj ocjeni zahtjeva za sredstva koji je podnijela Ukrajina. Kad je riječ o makrofinancijskoj pomoći, ocjenom uvjeta ne bi se trebala dovesti u pitanje ocjena ispunjenosti uvjeta u okviru drugih programa i instrumenata Unije. Kad je riječ o pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije, oslobađanje sredstava trebalo bi biti povezano s ugovorima ili sporazumima o aktivnostima, rashodima i mjerama za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije koji se odnose na obrambene proizvode ili druge proizvode za obrambene namjene.

- (44) Ovom Uredbom trebale bi se utvrditi odgovarajuće odredbe za financiranje reparacijskog zajma.
- (45) Razorni učinak agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine ima znatne učinke prelijevanja na Uniju, među ostalim zbog prijetnji njezinim vanjskim granicama, kibernetičkih i hibridnih napada, poremećaja u opskrbi energijom i prometu, prisilnih migracija i destabilizacije njezina istočnog susjedstva, što utječe na sigurnosne, obrambene i gospodarske interese Unije i njezinih država članica. Kriza uzrokovana agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine nije samo pokazala nedostatke u sektoru obrambene industrije Unije i Ukrajine, nego i da su sigurnost Ukrajine i sigurnost Unije neodvojivo povezane te da mir, napredak i otpornost same Unije ovise o sposobnosti Ukrajine da brani svoj suverenitet i teritorijalnu cjelovitost. Stoga se Unija treba opskrbiti sredstvima za jačanje njezine zajedničke obrane i otpornosti i za nastavak pružanja potpore Ukrajini. Kako bi se odgovorilo na posljedice agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, a da se pritom ne poveća pritisak na financije država članica, potrebna su iznimno velika financijska sredstva. Stoga bi na razini Unije trebalo pružiti izniman odgovor. Zbog toga je primjereno iznimno ovlastiti Komisiju za uzimanje zajmova potrebnih sredstava od financijskih institucija u Uniji koja se akumuliraju jer transakcije povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije nisu dopuštene, a ona bi se koristila samo za financiranje reparacijskog zajma Ukrajini isključivo u svrhu rješavanja posljedica ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine. To uzimanje zajmova trebalo bi se provesti na način kojim se u potpunosti štiti financijski položaj relevantne financijske institucije i omogućuje joj da ispuni sve ugovorne obveze povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije.
- (46) Tim posebnim mjerama ne dovodi se u pitanje potraživanje Središnje banke Rusije. Mjere predviđene ovom Uredbom ne utječu na tu imovinu. Sredstva koja se akumuliraju u bilancama financijskih institucija kao posljedica imobiliziranja ne pripadaju Središnjoj banci Rusije i ne čine državnu imovinu.
- (47) S obzirom na to da su neka sredstva u financijskim institucijama u Uniji, koja se akumuliraju jer transakcije povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije nisu dopuštene, u valutama koje nisu euro, primjereno je Uniji dopustiti mogućnost uzimanja i davanja zajmova u tim valutama.
- (48) Zbog jedinstvene metode financiranja reparacijskog zajma njegovo bi financiranje trebalo biti odvojeno od financiranja drugih programa Unije. Konkretno, diversificirana strategija financiranja iz članka 224. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ne bi se trebala primjenjivati za financiranje reparacijskog zajma.
- (49) Budući da sredstva financijskih institucija koja se koriste za financiranje reparacijskog zajma možda više neće donositi kamate dotičnoj financijskoj instituciji, primjereno je da se dio reparacijskog zajma namijeni nastavku inicijative skupine G-7 o zajmovima iz ubrzanja izvanrednih prihoda.
- (50) Zbog znatnog učinka ruskog agresivnog rata na europski sigurnosni poredak potrebni su i zajednički doprinosi država članica u obliku jamstava kojima se reparacijski zajam podupire iz proračuna Unije. Ta su jamstva potrebna kako bi se Uniji omogućilo da Ukrajini odobri reparacijski zajam i kako bi se pokrio rizik od oslobađanja imovine Ruske središnje banke ako Rusija Ukrajini ne plati reparaciju. Kako bi se osiguralo da nepredviđena obveza koja proizlazi iz reparacijskog zajma koji Unija pruža Ukrajini bude u skladu s važećim višegodišnjim financijskim okvirom iz članka 312. UFEU-a i gornjim granicama vlastitih sredstava iz članka 311. trećeg stavka UFEU-a, jamstva

koja daju države članice trebala bi biti neopoziva, bezuvjetna i na poziv, dok bi se dodatnim zaštitnim mjerama trebala povećati otpornost sustava.

- (51) Komisija bi trebala uputiti poziv za sredstva financijskim institucijama koje drže novčana sredstva te bi trebala izdati dužnički instrument u kojem se konkretno navode kamate i rok dospijeca. Također bi trebalo biti moguće postići dogovor o aranžmanima i posebno odrediti načine poziva za sredstva i otplatu od strane Unije, pri čemu bi trebalo primjereno razmotriti pitanja Unije kao izdavatelja na tržištu i potrebe za likvidnošću financijskih institucija. U takvim razmatranjima mogu se utvrditi uvjeti za korištenje novčanog ekvivalenta ako ga Unija pruža. Ti aranžmani mogu obuhvaćati i pokriće troškova ili naknade financijskim institucijama za troškove nastale u vezi s pružanjem sredstava.
- (52) Bitno je predvidjeti mjere koje Uniji omogućuju otplatu dužničkog instrumenta kod financijskih institucija u kratkom roku, ako to bude potrebno. U okviru tih mjera trebalo bi uspostaviti mehanizam za likvidnost Unije kako bi se na vrijeme osigurala dostupnost potrebnih sredstava za otplatu ugovora o dugu. Taj bi mehanizam trebalo koristiti isključivo u svrhu pravodobne otplate obveza Unije prema financijskim institucijama. Mehanizam za likvidnost Unije trebao bi se temeljiti na Komisijinoj ovlasti za provedbu operacija u okviru diversificirane strategije financiranja iz članka 224. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, a posebno operacija upravljanja likvidnošću koje su dostupne na temelju tog članka. Te operacije trebale bi obuhvaćati brojne mjere koje Komisiji omogućuju da poveća likvidnost u zadanom roku i izda dužničke vrijednosne papire Unije. U provedbi tih operacija trebala bi se poštovati proračunska ograničenja na temelju gornjih granica vlastitih sredstava i višegodišnjeg financijskog okvira.
- (53) Nakon što se donesu potrebne odredbe u okviru sustava vlastitih sredstava i višegodišnjeg financijskog okvira, pokriće za reparacijski zajam i mehanizam za likvidnost Unije trebalo bi osigurati iz proračuna Unije. Dok se ne osigura pokriće iz proračuna Unije, mehanizam za likvidnost Unije trebao bi se koristiti samo kako bi se osiguralo potpuno i pravodobno aktiviranje jamstva. Države članice trebale bi utvrditi izvore novčanih sredstava koje bi mogle iskoristiti, dok bi za svaki manjak trebalo smatrati da su države članice zatražile sredstva iz mehanizma za likvidnost Unije. Otplatu država članica za glavnice i kamate iz mehanizma za likvidnost Unije trebalo bi integrirati u jamstva u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 223. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 te bi se stoga jamstvo iz članka 2. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2020/2053 trebalo primjenjivati na otplatu sredstava iz mehanizma za likvidnost Unije.
- (54) U skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 države članice mogu dati dobrovoljne doprinose za izvršenje reparacijskog zajma. Ti bi doprinosi mogli, među ostalim, doprinijeti pokrivanju svih kamata dospjelih pri izvršenju dužničkog instrumenta.
- (55) Doprinos trećih zemalja ili iz drugih izvora reparacijskom zajmu trebao bi biti moguć davanjem jamstava koja su neopoziva, bezuvjetna i na poziv, i dopunjuju jamstva koja daju države članice. Alternativno, treće zemlje mogu doprinijeti reparacijskom zajmu potporom za upravljanju valutnim rizikom koji proizlazi iz konverzije sredstava uzetih u zajam od financijskih institucija. Takvi doprinosi trebali bi činiti vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 2. točkama (a), (d) i (e) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

- (56) Odstupajući od članka 31. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/947²³, financijska obveza iz zajmova na temelju ove Uredbe ne bi se trebala podupirati Jamstvom za vanjsko djelovanje, uspostavljenim tom uredbom. Potpora u obliku zajmova na temelju ove Uredbe trebala bi činiti financijsku pomoć u smislu članka 223. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Uzimajući u obzir financijske rizike i prisutnost jamstava, za potporu u obliku zajmova na temelju ove Uredbe, za koju treba mobilizirati jamstvo iznad gornjih granica, ne bi trebalo izdvajati rezervacije niti bi, odstupajući od članka 214. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, trebalo utvrditi stopu rezervacija.
- (57) Ako se protiv njih donesu arbitražne odluke u postupcima rješavanja sporova između ulagača i države u vezi s mjerama uvedenima na temelju Uredbe (EU) br. 833/2014 ili Uredbe (EU) br. [Uredba na temelju članka 122.], države članice trebale bi, radi lojalne suradnje, na najmanju moguću mjeru svesti financijske i pravne rizike povezane s primjenom ove Uredbe. Trebale bi podnijeti sve prigovore koji su im dostupni u domaćim ili stranim postupcima za priznavanje i izvršenje takvih arbitražnih odluka. To uključuje podnošenje prigovora da bi priznavanje ili izvršenje odluke bilo u suprotnosti s javnim poretkom zemlje u kojoj se traži priznavanje i izvršenje, u skladu s Konvencijom o priznanju i izvršenju inozemnih arbitražnih odluka iz 1958., kao i druge dostupne prigovore na temelju nacionalnog, Unijinog ili međunarodnog prava. Nadalje, države članice trebale bi osigurati da se takve arbitražne odluke ne priznaju i ne izvršavaju u Uniji.
- (58) Ako država članica pretrpi štetu zbog izvršenja arbitražnih odluka u postupku između ulagača i države u trećoj zemlji u vezi s mjerama uvedenima na temelju Uredbe (EU) br. 833/2014 ili Uredbe (EU) br. [Uredba na temelju članka 122.], Unija bi trebala osigurati pravednu podjelu i solidarnost s tom državom članicom sklapanjem sporazumâ o jamstvu s državama članicama kojima se pokriva rizik od takve štete. Taj mehanizam pravedne podjele i solidarnosti trebalo bi urediti tako da se izbjegne dvostruko plaćanje Središnjoj banci Rusije nakon ukidanja zabrane transakcija. Ako se aktiviraju iznosi na temelju tih jamstava, iznos koji Unija duguje financijskim institucijama trebalo bi umanjiti za istovjetan iznos. U skladu s Uredbom (EU) br. 833/2014 ili Uredbom (EU) br. [Uredba na temelju članka 122.], financijske institucije trebale bi zatim umanjiti svoje obveze prema Središnjoj banci Rusije za istovjetan iznos. Dok se ne donesu potrebne odredbe u okviru sustava vlastitih sredstava i višegodišnjeg financijskog okvira, u tom mehanizmu pravedne podjele i solidarnosti trebalo bi voditi računa o državama članicama koje su solidarno sudjelovale u podjeli rizika u okviru reparacijskog zajma.
- (59) Bilateralni ugovori o ulaganjima sklopljeni između određenih država članica i Ruske Federacije nisu u skladu s politikom zaštite ulaganja koju je Unija donijela na temelju članka 207. UFEU-a od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona. Dotične države članice trebaju se povući iz tih bilateralnih ugovora o ulaganjima ili ih raskinuti, ovisno o slučaju, i zauzeti zajednički stav kako bi to izvele. Komisija bi trebala olakšati koordinaciju država članica.
- (60) Potporom Unije Ukrajini na temelju ove Uredbe trebala bi upravljati Komisija.

²³ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (Tekst značajan za EGP) (SL L 209, 14.6.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/2021-06-14>).

- (61) Pomoć Ukrajini iz reparacijskog zajma trebala bi biti dodatna i komplementarna potpora Unije koja se pruža u okviru Instrumenta za Ukrajinu. Komisija bi, kad god je to moguće, trebala nastojati smanjiti administrativno opterećenje i opterećenje u pogledu izvješćivanja za Ukrajinu.
- (62) Komisija bi prema potrebi trebala propisno uzeti u obzir Odluku Vijeća 2010/427/EU²⁴ i ulogu Europske službe za vanjsko djelovanje, u skladu s njezinom nadležnošću.
- (63) Nadležni odbor Europskog parlamenta mogao bi pozvati Komisiju da u okviru dijaloga o reparacijskom zajmu rasprave o pitanjima koja se odnose na provedbu Uredbe. Komisija bi trebala uzeti u obzir elemente koji proizlaze iz stajališta iskazanih u dijalogu o reparacijskom zajmu, uključujući eventualne rezolucije Europskog parlamenta.
- (64) Kako bi se osiguralo da Europski parlament i Vijeće mogu pratiti provedbu ove Uredbe, Komisija bi ih trebala redovito obavješćivati o razvoju događaja u vezi s pomoći Unije Ukrajini na temelju ove Uredbe i dostavljati im relevantne dokumente.
- (65) Kako bi se osigurala kontinuirana djelotvornost aranžmana uspostavljenih ovom Uredbom, Komisija bi trebala redovito preispitivati njihovu primjerenost i o tome izvješćivati Europski parlament i Vijeće, čime se jamči transparentnost i odgovornost.
- (66) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011.
- (67) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, odnosno pružanje financijske i gospodarske pomoći Ukrajini na predvidljiv, kontinuiran, uredan i pravodoban način kako bi joj se pomoglo da pokrije svoje potrebe za financiranjem koje proizlaze iz ruskog agresivnog rata, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njihova opsega i učinaka oni mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (68) Uzimajući u obzir hitnost situacije koja proizlazi iz izvanrednih okolnosti uzrokovanih ničim izazvanim i neopravdanim agresivnim ratom Rusije, smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tjedana iz članka 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (69) U svjetlu situacije u Ukrajini ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

²⁴ Odluka Vijeća 2010/427/EU od 26. srpnja 2010. o utvrđivanju ustroja i rada Europske službe za vanjsko djelovanje (SL L 201, 3.8.2010., str. 30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom uspostavlja instrument za pružanje Unijine pomoći Ukrajini u obliku zajma koji će se otplatiti reparacijom koju treba platiti Rusija („reparacijski zajam”).
2. Njome se utvrđuje cilj reparacijskog zajma, njegovo financiranje, vrste Unijinih financijskih sredstava u okviru zajma i pravila za odobravanje tih sredstava.

Članak 2.

Ciljevi reparacijskog zajma

1. Opći je cilj reparacijskog zajma pružanje financijske i gospodarske pomoći Ukrajini na predvidljiv, kontinuiran, uredan, fleksibilan i pravodoban način kako bi joj se pomoglo da pokrije svoje potrebe za financiranjem, posebno one koje proizlaze iz ruskog agresivnog rata i činjenice da Rusija ne plaća reparaciju koju je dužna platiti.
2. Da bi se postigao taj opći cilj, reparacijski zajam ima sljedeće specifične ciljeve:
 - a. poduprijeti makrofinancijsku stabilnost ublažavanjem ograničenja vanjskog i unutarnjeg financiranja Ukrajine;
 - b. poduprijeti kapacitete ukrajinske obrambene industrije gospodarskom, financijskom i tehničkom suradnjom.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „obrambeni proizvod” znači roba, usluge i radovi obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2009/81/EZ, kako je utvrđeno u njezinu članku 2.;
- (2) „namjenska proračunska pomoć” znači pomoć koja se pruža u skladu s poglavljem III. i koja je namjenski raspoloživa isključivo za održavanje inicijative za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda;
- (3) „država EFTA-e koja je članica EGP-a” znači članica Europskog udruženja slobodne trgovine koja je ujedno članica Europskog gospodarskog prostora;

- (4) „zajmovi iz ubrzanja izvanrednih prihoda” znači prihvatljivi bilateralni zajmovi i Unijina makrofinancijska pomoć u obliku zajma u skladu s Uredbom (EU) 2024/2773;
- (5) „financijska institucija” znači subjekt financijskog sektora kako je definiran u članku 4. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵, društvo za osiguranje i društvo za reosiguranje kako je definirano u članku 13. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁶, središnji depozitorij vrijednosnih papira kako je definiran u članku 2. Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća²⁷ ili središnja druga ugovorna strana kako je definirana u članku 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸;
- (6) „drugi proizvodi za obrambene namjene” znači sva roba, usluge i radovi osim onih obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2009/81/EZ, kako je utvrđeno u njezinu članku 2., nužni ili namijenjeni za obrambene svrhe;
- (7) „nenamjenska proračunska pomoć” znači makrofinancijska pomoć koja se pruža u skladu s poglavljem III. i koja nije namjenski raspoloživa isključivo za održavanje inicijative za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda te pomoć u obliku zajma koji će se provesti u skladu s poglavljem III. Uredbe (EU) 2024/792.

Članak 4.

Pomoć raspoloživa u okviru reparacijskog zajma

1. Maksimalni iznos reparacijskog zajma je 210 000 000 000 EUR. Taj se iznos stavlja na raspolaganje Ukrajini u skladu s njezinim potrebama za financiranjem, kako su utvrđene u ukrajinskoj strategiji financiranja odobrenoj u skladu s člankom 8., pod uvjetom:
 - a. da nepodmireni iznos zajma stavljenog na raspolaganje ni u kojem trenutku ne premaši iznos sredstava u financijskim institucijama u Uniji koja se akumuliraju jer transakcije povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije nisu dopuštene; i

²⁵ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

²⁶ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

²⁷ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj>).

²⁸ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

- b. da su sporazumi o jamstvu iz članka 26. stupili na snagu. Iznos zajma postaje dostupan progresivno, nakon stupanja na snagu svakog pojedinog sporazuma o jamstvu, a sredstva se ne stavljaju na raspolaganje dok kumulativna gornja granica jamstava koja su pravovaljana za svaku tranšu jamstva u skladu s člankom 25. stavkom 4. ne premaši 50 % maksimalnog iznosa odnosne tranše. Iznos zajma koji se stavlja na raspolaganje ne smije biti veći od kumulativne gornje granice jamstava koja su pravovaljana u skladu s člankom 25. stavkom 4.
2. Reparacijski zajam raspoloživ je do 31. prosinca 2030., a namjenska proračunska pomoć do 31. prosinca 2055. Komisija ga stavlja na raspolaganje u obrocima, koji se mogu isplatiti u jednoj ili više tranši. Obroci ili tranše mogu se isplatiti u eurima ili drugim valutama za iznose sredstava u tim valutama u financijskim institucijama koji nastaju jer transakcije povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije nisu dopuštene.
 3. Podložno stavku 1. točkama (a) i (b), okvirni maksimalni iznos za isplatu Ukrajini u obliku obroka zajma do 31. prosinca 2027. nije veći od 90 000 000 000 EUR.
 4. Ako se potrebe Ukrajine za financiranjem tijekom razdoblja raspoloživosti reparacijskog zajma bitno smanje, među ostalim ako joj Rusija nadoknadi ratnu štetu, Komisija u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 2. može smanjiti ili ukinuti neisplaćeni iznos zajma.
 5. Stavak 1. točka (b) prestaje se primjenjivati ako se kumulativno ispune sljedeći uvjeti:
 - a. na snagu je stupila i primjenjuje se odluka o utvrđivanju odredaba o sustavu vlastitih sredstava Unije iz članka 311. trećeg stavka Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom se predviđaju sredstva koja omogućuju davanje jamstva iz proračuna Unije za financiranje iz članka 23.; i
 - b. na snagu je stupio i primjenjuje se višegodišnji financijski okvir iz članka 312. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojim se iz proračuna Unije osigurava jamstvo za reparacijski zajam i potrebno financiranje troškova.

Članak 5.

Preduvjeti za pomoć iz reparacijskog zajma

1. Preduvjet za odobravanje pomoći iz reparacijskog zajma jest da Ukrajina nastavi podržavati i poštovati djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava, te da jamči poštovanje ljudskih prava,

uključujući prava pripadnika manjina. Podržavanje i poštovanje vladavine prava podrazumijeva borbu protiv korupcije.

2. Službe Komisije i Europska služba za vanjsko djelovanje prate ispunjavanje preduvjeta iz stavka 1., posebno prije donošenja provedbene odluke Vijeća iz članka 8. i oslobađanja sredstava iz članka 22. Osim toga, u tom praćenju uzimaju se u obzir relevantne preporuke međunarodnih tijela, kao što su Vijeće Europe i njegova Venecijanska komisija. Komisija o tom praćenju obavješćuje Vijeće i Europski parlament.

POGLAVLJE II.

IZVRŠENJE REPARACIJSKOG ZAJMA

Članak 6.

Ukrajinska strategija financiranja

1. Da bi primila financijsku i gospodarsku pomoć iz reparacijskog zajma, Ukrajina Komisiji, u načelu svake godine, podnosi ukrajinsku strategiju financiranja u kojoj se navode pojedinosti o ukrajinskim potrebama za financiranjem i izvorima financiranja, u načelu za narednih 12 mjeseci.
2. Ukrajinska strategija financiranja sadržava:
 - a. glavne makroekonomske pretpostavke na kojima se temelji ukrajinska strategija financiranja;
 - b. informacije o ukrajinskom proračunu po tromjesečju, uključujući sljedeće:
 - i. ciljni proračunski saldo opće države kao postotak bruto domaćeg proizvoda (BDP), raščlanjen po podsektorima opće države;
 - ii. projekcije rashoda i prihoda kao postotak BDP-a za opću državu i njezine glavne sektore te njihove glavne komponente u skladu s ekonomskom klasifikacijom;
 - iii. relevantne informacije o rashodima opće države po funkciji, a posebno za obranu;
 - iv. opis i kvantifikaciju mjera na strani rashoda i prihoda koje će se uključiti u proračun;

- v. prilog koji sadržava metodologiju i pretpostavke te sve druge relevantne parametre na kojima se temelje proračunske prognoze;
- c. informacije o dosadašnjim i predviđenim budućim financijskim kretanjima u općoj državi u Ukrajini, po tromjesečju, uključujući sljedeće:
 - i. informacije o stanju likvidnosti (novčana sredstva) opće države i njezinih glavnih podsektora;
 - ii. otplatu duga;
 - iii. strategiju izdavanja dužničkih instrumenata;
 - iv. ostale tokove koji stvaraju i smanjuju dug;
- d. informacije o izvršenju prethodno odobrene pomoći iz reparacijskog zajma, uključujući sve povrate financijskih sredstava koja čine tu pomoć;
- e. informacije o predviđenoj vojnoj pomoći u naravi;
- f. na temelju ukrajinskog proračuna i predviđene vojne pomoći u naravi, očekivane potrebe za vanjskim financiranjem za razdoblje obuhvaćeno tom ukrajinskom strategijom financiranja, uključujući raščlambu iznosa u tom proračunu nužnih za potrebe članka 2. stavka 2. točaka (a) i (b) ove Uredbe. Ta raščlamba sadržava vrijednost obrambenih proizvoda koji se kupuju izvan Unije i Ukrajine;
- g. vanjsko financiranje za koje je preuzeta obveza i koje se očekuje u trenutku podnošenja ukrajinske strategije financiranja za razdoblje obuhvaćeno tom strategijom, uključujući raščlambu iznosa tog vanjskog financiranja koji će se koristiti u svrhe iz članka 2. stavka 2. točaka (a) i (b) ove Uredbe;
- h. na temelju informacija iz točaka (f) i (g) ovog stavka, očekivani manjak vanjskog financiranja za koji Ukrajina traži pomoć iz reparacijskog zajma na temelju te ukrajinske strategije financiranja, uključujući raščlambu iznosa tog očekivanog manjka vanjskog financiranja za potrebe članka 2. stavka 2. točaka (a) i (b) ove Uredbe;
- i. radi potpore višegodišnjim rashodima iz poglavlja IV. ove Uredbe, informacije o potencijalnim višegodišnjim potrebama i odgovarajući iznos sredstava.

3. Ukrajina može dostavljati svoje ažurirane strategije financiranja sve dok joj sva nenamjenska proračunska pomoć i pomoć pružena u skladu s poglavljem IV. ne budu stavljene na raspolaganje u okviru reparacijskog zajma u skladu s člankom 8.
4. Odstupajući od stavka 1., Ukrajina financijsku pomoć iz reparacijskog zajma može primiti i na način predviđen u članku 10. stavku 3.

Članak 7.

Komisijina ocjena ukrajinske strategije financiranja

1. Komisija bez nepotrebne odgode ocjenjuje ukrajinsku strategiju financiranja podnesenu u skladu s člankom 6.
2. Pri ocjenjivanju iz stavka 1. Komisija blisko surađuje s Ukrajinom. Komisija može iznijeti primjedbe ili zatražiti dodatne informacije, uključujući provjeru informacija u komunikaciji s državama članicama, trećim zemljama i međunarodnim organizacijama. Ukrajina dostavlja sve zatražene dodatne informacije i prema potrebi može revidirati svoju strategiju financiranja, među ostalim i nakon njezina podnošenja.
3. Komisija ocjenjuje ukrajinsku strategiju financiranja, a posebno:
 - a. potpunost, izvedivost i usklađenost ukrajinske strategije financiranja s pretpostavkama na kojima se temelji;
 - b. usklađenost informacija iz ukrajinske strategije financiranja s informacijama iz vanjskih izvora, uključujući sva nedavna preispitivanja Međunarodnog monetarnog fonda i informacije primljene od Platforme za donatore za Ukrajinu i Kontaktne skupine za obranu Ukrajine;
 - c. usklađenost očekivanog manjka vanjskog financiranja sa sljedećom indikativnom raspodjelom reparacijskog zajma:
 - i. 95 000 000 000 EUR za makrofinancijsku pomoć u skladu s poglavljem III., od čega 45 000 000 000 EUR namjenske proračunske pomoći za otplatu zajmova iz ubrzanja izvanrednih prihoda, ili za pomoć u obliku zajma koji će se izvršiti u okviru Instrumenta za Ukrajinu u skladu s poglavljem III. Uredbe (EU) 2024/792;
 - ii. 115 000 000 000 EUR za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije u skladu s poglavljem IV.;

d. ispunjenje preduvjeta iz članka 5. stavka 1.

Pri ocjenjivanju Komisija uzima u obzir sve moguće učinke koje bi financiranje iz članka 23. za predviđeni iznos potpore iz reparacijskog zajma imalo na redovitu prisutnost Unije na tržištu kapitala.

4. Ako Komisija ukrajinsku strategiju financiranja ocijeni pozitivno, bez odgode podnosi prijedlog provedbene odluke Vijeća u skladu s člankom 8.
5. Ako Komisija ukrajinsku strategiju financiranja ocijeni negativno, o tome bez odgode obavješćuje Ukrajinu i obrazlaže svoju ocjenu. Negativna ocjena ne sprečava Ukrajinu da podnese revidiranu ukrajinsku strategiju financiranja.
6. Ako Komisija ocjenjuje ažuriranu verziju ukrajinske strategije financiranja, primjenjuju se odredbe ovog članka.

Članak 8.

Provedbena odluka Vijeća

1. Ako pozitivno ocijeni ukrajinsku strategiju financiranja ili njezinu ažuriranu verziju, Komisija Vijeću podnosi prijedlog provedbene odluke kojom se stavlja na raspolaganje financijska i gospodarska pomoć.
2. Provedbenom odlukom Vijeća iz stavka 1.:
 - a. određuje se iznos pomoći koji će se staviti na raspolaganje Ukrajini za pomoć u provedbi ukrajinske strategije financiranja, uključujući iznos pomoći koji je raspoloživ:
 - i. za makrofinancijsku pomoć u skladu s poglavljem III., uključujući iznos koji će biti raspoloživ isključivo za održavanje inicijative za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda;
 - ii. za pomoć u obliku zajma koji će se izvršiti u skladu s poglavljem III. Uredbe (EU) 2024/792;
 - iii. za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije u skladu s poglavljem IV.;
 - b. utvrđuje se maksimalni broj i indikativni iznos obroka pomoći raspoložive za makrofinancijsku pomoć u skladu s poglavljem III.
3. Pri određivanju iznosa u okviru reparacijskog zajma koji se stavljaju na raspolaganje:

- a. poštuje se maksimalni iznos raspoloživ za reparacijski zajam iz članka 4. stavka 1., a pritom se osigurava raspoloživost dostatnih sredstava za poštovanje članka 10. stavka 2.;
 - b. uzima se u obzir potreba da se pravedno podijeli opterećenje s drugim donatorima pri pokrivanju potreba Ukrajine za financiranjem.
4. Vijeće provedbenu odluku iz stavka 1. donosi bez nepotrebne odgode.

Članak 9.

Komplementarnost i koordinacija

1. Pri izvršenju reparacijskog zajma Komisija blisko surađuje s Ukrajinom, državama članicama, relevantnim međunarodnim tijelima i donatorima Ukrajini, posebno putem Platforme za donatore za Ukrajinu i Kontaktne skupine za obranu Ukrajine, kako bi se osigurao usklađen i dosljedan pristup onih koji podupiru Ukrajinu u ispunjavanju njezinih potreba za financijskom i gospodarskom pomoći. Komisija se pritom oslanja na stručno znanje Europske službe za vanjsko djelovanje.
2. Članci 5., 7., 13., 14. i 15. i članak 22. stavak 1. točka (c) primjenjuju se u skladu s Odlukom 2010/427/EU.

POGLAVLJE III.

MAKROFINANCIJSKA POMOĆ

Članak 10.

Svrha

1. Makrofinancijska pomoć doprinosi pokrivanju manjka u financiranju Ukrajine utvrđenog u pozitivno ocijenjenoj ukrajinskoj strategiji financiranja.
2. Dok se zajmovi iz ubrzanja izvanrednih prihoda ne otplate u cijelosti, iznos makrofinancijske pomoći od 45 000 000 000 EUR namjenski je raspoloživ isključivo za održavanje inicijative za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda.
3. Nakon što sva nenamjenska proračunska pomoć i pomoć pružena u skladu s poglavljem IV. postane raspoloživa na temelju odobrenih ukrajinskih strategija financiranja u skladu s člankom 8., Unija Ukrajini stavlja na raspolaganje preostalu namjensku proračunsku

pomoć u skladu s modalitetima dogovorenima u memorandumu o razumijevanju iz članka 11. stavka 3.

4. Oslobođanjem makrofinancijske pomoći upravlja Komisija na temelju vlastite ocjene ispunjenosti preduvjeta iz članka 5. i zadovoljavajućeg ispunjenja uvjeta politike iz memoranduma o razumijevanju iz članka 11.

Članak 11.

Memorandum o razumijevanju

1. Komisija s Ukrajinom dogovara uvjete politike za odobrene iznose makrofinancijske pomoći iz članka 8. stavka 2. točke (a) podtočke i. Ti uvjeti politike utvrđuju se u memorandumu o razumijevanju.
2. Uvjeti politike sadržavaju obveze, među ostalim one koje se posebno odnose na jačanje mobilizacije prihoda, poboljšanje održivosti i kvalitete javnih rashoda te povećanje učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti sustava za upravljanje javnim financijama.
3. Komisija u memorandumu o razumijevanju s Ukrajinom dogovara modalitete korištenja makrofinancijske pomoći za održavanje inicijative za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda.
4. Komisija provedbenim aktima odobrava potpisivanje memoranduma o razumijevanju i njegovih izmjena. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 2.

POGLAVLJE IV.

POMOĆ ZA POTPORU KAPACITETIMA UKRAJINSKE OBRAMBENE INDUSTRIJE

Članak 12.

Svrha

Cilj je pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije omogućiti Ukrajini da provede hitna i velika javna ulaganja za potporu ukrajinskoj obrambenoj industriji i njezinoj integraciji u europsku obrambenu industriju kao odgovor na aktualnu kriznu situaciju i za budućnost. Ta pomoć posebno doprinosi obnovi, oporavku i modernizaciji ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze s ciljem povećanja pripravnosti obrambene industrije, uzimajući u obzir njezinu postupnu buduću integraciju u europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu, te podupire pravodobnu dostupnost obrambenih proizvoda i drugih proizvoda za obrambene namjene u okviru suradnje između Unije i Ukrajine.

Članak 13.

Uvjeti prihvatljivosti

1. Aktivnosti, rashodi i mjere za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije prihvatljivi su za pomoć ako ispunjavaju uvjete utvrđene u ovom članku.
2. Aktivnosti, rashodi i mjere za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije povezani su s obrambenim proizvodima ili drugim proizvodima za obrambene namjene i imaju sljedeće ciljeve:
 - a. ubrzati prilagodbu ukrajinske obrambene industrije strukturnim promjenama, među ostalim stvaranjem i povećavanjem njezinih proizvodnih kapaciteta te provedbom s time povezanih potpornih aktivnosti;
 - b. poboljšati pravodobnu dostupnost obrambenih proizvoda ili drugih proizvoda za obrambene namjene za Ukrajinu, među ostalim skraćivanjem vremena isporuke, rezervacijom slotova za proizvodnju ili stvaranjem zaliha obrambenih proizvoda ili drugih proizvoda za obrambene namjene, međuproizvoda ili sirovina; ili
 - c. poboljšati prekograničnu suradnju između europske i ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze, uzimajući u obzir potrebe Ukrajine za jačanjem obrambene industrije i nabavom za potrebe obrane, čime se omogućuje zamjenjivost obrambenih proizvoda ili drugih proizvoda za obrambene namjene koje proizvode ukrajinska i europska obrambena industrija.
3. Obrambeni proizvodi proizvode se u skladu sa sljedećim uvjetima:
 - a. proizvođači i podugovaratelji uključeni u proizvodnju imaju poslovni nastan i izvršne upravljačke strukture u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini. Oni nisu pod kontrolom treće zemlje koja nije država EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajina ni subjekta iz neke druge treće zemlje koji nema poslovni nastan u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini;
 - b. odstupajući od točke (a), kako bi se uzela u obzir industrijska suradnja s partnerima izvan EU-a, obrambeni proizvodi u čiju je proizvodnju uključen podugovaratelj kojem je dodijeljeno između 15 % i 35 % vrijednosti ugovora te koji nema poslovni nastan ili izvršne upravljačke strukture u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini prihvatljive su ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:
 - i. ugovaratelj i taj podugovaratelj uspostavili su izravan ugovorni odnos za dotični obrambeni proizvod prije 28. svibnja 2025.;

- ii. proizvođač se obvezuje da će u roku od dvije godine proučiti izvedivost zamjene ulaznih materijala koje pruža taj podugovaratelj alternativnim ulaznim materijalima podrijetlom iz Unije, država EFTA-e koje su članice EGP-a ili Ukrajine na koje se ne primjenjuju nikakva ograničenja, te izvedivost ispunjavanja tehničkih i vremenskih zahtjeva;
- c. odstupajući od točke (a), obrambeni proizvodi u čiju su proizvodnju uključeni proizvođači ili podugovaratelji s poslovnim nastanom u Uniji koje kontrolira neka druga treća zemlja ili subjekt iz druge treće zemlje koja nije država EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajina prihvatljivi su ako je taj proizvođač ili podugovaratelj podvrgnut provjeri u smislu Uredbe (EU) 2019/452 i, prema potrebi, odgovarajućim mjerama ublažavanja ili ako taj proizvođač pruži jamstva u skladu s točkom (d) koja je provjerila država članica u kojoj ima poslovni nastan;
- d. jamstvima iz točke (c) ovog stavka osigurava se da uključenost proizvođača ili podugovaratelja u proizvodnju obrambenog proizvoda nije u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i država članica kako su utvrđeni u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike na temelju glave V. Ugovora o Europskoj uniji. Tim se jamstvima posebno dokazuje da su za potrebe aktivnosti, rashoda i mjera uvedene mjere kako bi se osiguralo sljedeće:
 - i. kontrola nad proizvođačem ili podugovarateljem ne provodi se na način koji onemogućuje ili ograničava njegovu sposobnost za provedbu aktivnosti, rashoda i mjera za koje je primljena potpora; i
 - ii. nepridruženoj trećoj zemlji ili subjektu iz nepridružene treće zemlje zapriječen je pristup klasificiranim ili osjetljivim podacima koji se odnose na obrambeni proizvod koji se proizvodi, a zaposlenici ili druge osobe uključene u proizvodnju obrambenog proizvoda imaju nacionalno uvjerenje o sigurnosnoj provjeri koje je izdala država članica, ako je primjereno, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima;
- e. infrastruktura, postrojenja, imovina i resursi proizvođača i podugovaratelja uključenih u proizvodnju nalaze se na državnom području države članice, države EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajine. Ako proizvođači ili podugovaratelji uključeni u proizvodnju nemaju lako dostupne alternative ili relevantnu infrastrukturu, postrojenja, imovinu i resurse na državnom području države članice,

države EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajine, mogu koristiti svoju infrastrukturu, postrojenja, imovinu i resurse koji se nalaze ili drže izvan tih područja ako to korištenje nije u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica;

- f. može se smatrati da proizvođači i podugovaratelji uključeni u proizvodnju ispunjavaju uvjete prihvatljivosti iz ovog stavka ako su ispunili jednakovrijedne uvjete na temelju uredaba (EU) 2018/1092²⁹, (EU) 2021/697³⁰, (EU) 2023/1525³¹ ili (EU) 2023/2418³² Europskog parlamenta i Vijeća ili Uredbe (EU) 2025/1106 i pod uvjetom da se naknadnim promjenama ne dovodi u pitanje ispunjenje tih uvjeta;
 - g. trošak komponenata podrijetlom izvan Unije, država EFTA-e koje su članice EGP-a i Ukrajine nije veći od 35 % procijenjenog troška komponenata obrambenog proizvoda. Nijedna komponenta ne dobavlja se iz treće zemlje koja postupa suprotno sigurnosnim i obrambenim interesima Unije ili njezinih država članica;
 - h. za potrebe ovog stavka „podugovaratelji uključeni u proizvodnju” znači svi pravni subjekti koji pružaju ključne ulazne materijale koji imaju jedinstvene značajke nužne za funkcioniranje proizvoda, kojima je dodijeljeno najmanje 15 % vrijednosti ugovora te kojima je potreban pristup klasificiranim podacima za izvršenje ugovora.
4. Odstupajući od stavka 3., obrambeni proizvod koji ne ispunjava barem jedan od uvjeta utvrđenih u tom stavku prihvatljiv je ako dostupnost ili vrijeme isporuke obrambenog proizvoda koji je u skladu sa stavkom 3. ne odgovaraju zahtjevima Ukrajine, čak i kad bi taj proizvod bio predmet prioritarnog zahtjeva iz članka 19., pod uvjetom da proizvođač obrambenog proizvoda ima poslovni nastan u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini. Ako u takvoj situaciji proizvođač uključen u proizvodnju nema lako dostupne alternative ili relevantnu infrastrukturu, postrojenja i imovinu na državnom području države članice, države EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajine, može

²⁹ Uredba (EU) 2018/1092 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o uspostavi Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane radi potpore konkurentnosti i inovacijskoj sposobnosti obrambene industrije Unije (SL L 200, 7.8.2018., str. 30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

³⁰ Uredba (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za obranu i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1092 (SL L 170, 12.5.2021., str. 149., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

³¹ Uredba (EU) 2023/1525 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 2023. o podupiranju proizvodnje streljiva (ASAP) (SL L 185, 24.7.2023., str. 7., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

³² Uredba (EU) 2023/2418 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o uspostavi instrumenta za jačanje europske obrambene industrije putem zajedničke nabave (EDIRPA) (SL L, 2023/2418, 26.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

koristiti svoju infrastrukturu, postrojenja, imovinu i resurse koji se nalaze ili drže izvan tih područja ako to korištenje nije u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica. To se odstupanje ne primjenjuje ako proizvođač nema infrastrukturu, postrojenja ili imovinu u obrambenoj industrijskoj i tehnološkoj bazi koja se nalazi na državnom području države članice, države EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajine.

5. Proizvođači drugih proizvoda za obrambene namjene moraju imati poslovni nastan u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini.
6. Odstupajući od stavaka 3. i 5., doprinosi u skladu sa stavkom 8. točkom (e) ovog članka koriste se u skladu s uvjetima prihvatljivosti iz odgovarajućeg programa Unije.
7. Odstupajući od stavaka 3. i 4., podložno suglasnosti Komisije, ako je određeni obrambeni proizvod hitno potreban zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i pod uvjetom da takva nabava nije u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica, nabava obrambenog proizvoda koji ne ispunjava uvjete utvrđene u tim stavcima može biti prihvatljiva za financijsku pomoć na temelju ovog poglavlja pod uvjetom:
 - a. da ne postoji ekvivalentan proizvod koji bi zadovoljio tu hitnu potrebu i koji ispunjava uvjete utvrđene u stavcima 3. i 4. ili nije dostupan u potrebnoj količini; ili
 - b. da je vrijeme isporuke takvog proizvoda znatno kraće nego za proizvod koji bi ispunjavao uvjete utvrđene u stavcima 3. i 4., čak i kad bi taj proizvod bio predmet prioritetnog zahtjeva iz članka 19.

U tom slučaju Ukrajina dostavlja sve dokaze koje Komisija treba provjeriti da bi utvrdila jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu tog odstupanja, uključujući, u kontekstu točke (b), dokument kojim se proizvođač pravno obvezuje da će poštovati vrijeme isporuke.

8. Aktivnosti, rashodi i mjere povezani s obrambenim proizvodima ili drugim proizvodima za obrambene namjene provode se na jedan od sljedećih načina:
 - a. postupcima nabave koje provodi Ukrajina, pod uvjetom da nabavu i isporuku potvrdi Komisija ili uključene države članice. Ukrajina je odgovorna za takve postupke nabave u skladu s ukrajinskim pravom, a potvrđivanje koje obavlja Komisija ili država članica uključuje provjere ugovorne dokumentacije, računa i potvrda o isporuci, fizičke inspekcije dobavljača i fizičke provjere isporuka na temelju uzorka;

- b. postupcima nabave koje provodi Ukrajina i koji se smatraju zajedničkom nabavom u skladu s Uredbom (EU) 2025/1106;
- c. sporazumima između Ukrajine i država članica ili Europske obrambene agencije;
- d. sporazumima o nabavi između Ukrajine i međunarodnih ili međuvladinih organizacija;
- e. doprinosima Ukrajine Instrumentu za potporu Ukrajini uspostavljenom [*Uredbom o EDIP-u*], Okviru za ulaganja u Ukrajini uspostavljenom Uredbom (EU) 2024/792 za robu s dvojnou namjenom ili drugim programima Unije.

Aktivnosti, rashodi i mjere povezani s drugim proizvodima za obrambene namjene mogu se provoditi i postupcima nabave koje provodi Ukrajina u vrijednosti manjoj od 7 000 000 EUR, pod uvjetom da se osiguraju dobro financijsko upravljanje i zaštita financijskih interesa Unije.

- 9. Ugovori koji se odnose na postupke nabave, sporazume ili doprinose iz stavka 8. prihvatljivi su ako su potpisani nakon [*datum prijedloga Komisije*] i ako ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovom članku.
- 10. Komisija je u skladu s člankom 29. ovlaštena za donošenje delegiranog akta radi dopune ove Uredbe proširenjem kriterija prihvatljivosti kako bi se uključile treće zemlje osim država EFTA-e koje su članice EGP-a i Ukrajine koje ne postupaju suprotno sigurnosnim i obrambenim interesima Unije ili njezinih država članica, pod uvjetom da te zemlje Ukrajini pružaju znatnu dodatnu potporu koja se može iskoristiti za rashode koji doprinose ciljevima utvrđenima u stavku 2. i u kojima mogu sudjelovati europska i ukrajinska industrija. Da bi utvrdila je li određena zemlja Ukrajini pružila znatnu dodatnu potporu, Komisija razmatra koliki postotak potreba Ukrajine za financiranjem ispunjava ta dodatna potpora i uspoređuje BDP te zemlje s BDP-om Unije.

Članak 14.

Obrasci za proizvode

- 1. Kad je riječ o odobrenim iznosima pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije kako je navedeno u članku 8. stavku 2. točki (a) podtočki iii., Ukrajina izrađuje i ispunjava obrazac za svaku aktivnost, rashod ili mjeru koji se odnose na obrambeni proizvod ili drugi proizvod za obrambene namjene za koji namjerava zatražiti pomoć. U tom se obrascu navode:

- a. opis obrambenog proizvoda ili drugih proizvoda za obrambene namjene;
 - b. informacije o usklađenosti s člankom 13.
2. Ukrajina se o obrascu savjetuje s Komisijom kako bi osigurala usklađenost s člankom 13. Ako Ukrajina ne utvrdi način provedbe u skladu s člankom 13. stavkom 8. ili ako Komisija smatra da je neki alternativni način provedbe ekonomičniji, učinkovitiji ili djelotvorniji, Komisija može Ukrajini predložiti način provedbe. Kad Ukrajini predlaže najprikladniji način provedbe, Komisija uzima u obzir pravodobnost isporuke relevantnog proizvoda, aktivnosti, rashoda ili mjere, dostupne cijene, prethodno iskustvo s tim načinom provedbe i, ako je opravdano, prethodno iskustvo s proizvođačima za taj način provedbe.
 3. Odstupajući od stavka 1., Ukrajina za provedbu u skladu s člankom 13. stavkom 8. točkom (e) nije obvezna izraditi i ispuniti obrazac.

Članak 15.

Stručna skupina za kapacitete ukrajinske obrambene industrije

1. Komisija osniva Stručnu skupinu za kapacitete ukrajinske obrambene industrije radi podrške pružanju pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije.
2. Stručna skupina za kapacitete ukrajinske obrambene industrije uključuje predstavnike službi Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje te država članica i država EFTA-e koje su članice EGP-a. Trećim zemljama iz članka 13. stavka 9. dopušteno je imenovati predstavnike. Ukrajinu se po potrebi poziva na sastanke Stručne skupine za kapacitete ukrajinske obrambene industrije.
3. Stručna skupina za kapacitete ukrajinske obrambene industrije pruža savjete, stručno znanje i potporu u vezi s obrambenim proizvodima i drugim proizvodima za obrambene namjene te u vezi s načinom provedbe.

Članak 16.

Korištenje pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije

Ukrajina otvara poseban račun isključivo u svrhu upravljanja financijskom i gospodarskom pomoći koju prima za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije. Za taj račun vrijedi sljedeće:

- a. s njega se podmiruju sva plaćanja na temelju ugovora ili sporazuma propisanih za pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije;

- b. Komisiji se dodjeljuju prava za praćenje tog računa;
- c. Ukrajina Komisiji dostavlja mjesečno izvješće, u roku od 10 radnih dana nakon isteka svakog mjeseca, koje sadržava sljedeće informacije:
 - i. datum i iznos svakog plaćanja izvršenog s računa tijekom prethodnog mjeseca;
 - ii. ime primatelja svakog plaćanja;
 - iii. opis svrhe svakog plaćanja i njegove veze s ugovorima ili sporazumima priloženima zahtjevima za sredstva;
 - iv. sve druge informacije koje Komisija opravdano može zatražiti.

Članak 17.

Praćenje provedbe

1. Komisija u skladu s ovim člankom prati provedbu pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije, uključujući isporuku proizvoda.
2. Za postupke nabave koje provodi Ukrajina u skladu s člankom 13. stavkom 8. točkom (a) i koje potvrđuje Komisija, Komisija primjenjuje postupak potvrđivanja iz te točke.
3. Za postupke nabave koje provodi Ukrajina u skladu s člankom 13. stavkom 8. točkom (a) i koje potvrđuju države članice, država članica prati provedbu postupka nabave i isporuku u skladu s tom odredbom i o tome izvješćuje Komisiju.
4. Za postupke nabave koje provodi Ukrajina u skladu s člankom 13. stavkom 8. točkom (b), države članice koje sudjeluju u takvoj zajedničkoj nabavi prate provedbu postupka nabave i isporuku te o tome izvješćuju Komisiju.
5. Za sporazume između Ukrajine i država članica u skladu s člankom 13. stavkom 8. točkom (c), država članica prati provedbu sporazuma i isporuku te o tome izvješćuje Komisiju.
6. Za sporazume između Ukrajine i Europske obrambene agencije u skladu s člankom 13. stavkom 8. točkom (c), Europska obrambena agencija prati provedbu sporazuma i isporuku te o tome izvješćuje Komisiju.
7. Za sporazume o nabavi između Ukrajine i međunarodnih ili međuvladinih organizacija u skladu s člankom 13. stavkom 8. točkom (d), Ukrajina u takve sporazume o nabavi uključuje obveze dotičnih međunarodnih ili međuvladinih organizacija da prate provedbu postupka nabave i isporuku te da o tome izvješćuju Komisiju.

8. Ako Ukrajina obavijesti Komisiju o neizvršavanju ugovora u skladu s člankom 20. stavkom 2. točkom (g) ili sazna da proizvodi iz ovog članka nisu isporučeni ili da nisu iskorištena sredstva s računa iz članka 16., Komisija u suradnji s Ukrajinom utvrđuje prenamjenu tih sredstava u skladu s odredbama ove Uredbe.

Članak 18.

Izmjena okvirnih sporazuma ili ugovora

1. Ako se aktivnosti, rashodi i mjere povezani s obrambenim proizvodima provode primjenom načina iz članka 13. stavka 8. točaka (b) ili (c) unutar Unije, pravila predviđena u stavicima od 2. do 4. primjenjuju se na postojeći okvirni sporazum ili ugovor čiji je predmet kupnja obrambenih proizvoda, koji se koristi u tom načinu provedbe i kojim se ne predviđa mogućnost njegove bitne izmjene. Pri primjeni stavaka 2. i 3. javni naručitelj koji je sklopio okvirni sporazum ili ugovor mora dobiti prethodnu suglasnost poduzeća s kojim je sklopio taj okvirni sporazum ili ugovor.
2. Javni naručitelj države članice može izmijeniti postojeći okvirni sporazum ili ugovor za obrambene proizvode ako je taj okvirni sporazum ili ugovor sklopljen s poduzećem koje ispunjava kriterije istovjetne onima utvrđenima u članku 13. stavicima 3. i 4. ove Uredbe kako bi dodao Ukrajinu kao stranku tog okvirnog sporazuma ili ugovora.
3. Odstupajući od članka 29. stavka 2. trećeg podstavka Direktive 2009/81/EZ, javni naručitelj države članice može znatno izmijeniti količine utvrđene u okvirnom sporazumu ili ugovoru čija je procijenjena vrijednost iznad pragova utvrđenih u članku 8. Direktive 2009/81/EZ ako je taj okvirni sporazum ili ugovor sklopljen s poduzećem koje ispunjava kriterije istovjetne onima utvrđenima u članku 13. stavicima 3. i 4. ove Uredbe i u mjeri u kojoj je ta izmjena nužna za primjenu stavka 2. ovog članka.
4. Za potrebe izračuna vrijednosti iz stavka 3. ažurirana vrijednost predstavlja referentnu točku ako ugovor uključuje klauzulu o indeksaciji.
5. Javni naručitelji koji izmijene okvirni sporazum ili ugovor u slučajevima iz stavka 2. ili 3. ovog članka objavljuju obavijest o tome u *Službenom listu Europske unije* u skladu s člankom 32. Direktive 2009/81/EZ.
6. U slučajevima iz stavaka 2. i 3. između javnih naručitelja koji su stranke okvirnog sporazuma ili ugovora primjenjuje se načelo jednakih prava i obveza, posebno u vezi s troškom dodatnih nabavljenih količina.

Članak 19.

Dobrovoljna prioritizacija obrambenih proizvoda

1. Isključivo za potrebe ove Uredbe i ako Ukrajina naiđe na ozbiljne poteškoće pri plasiranju ili izvršenju ugovora o isporuci obrambenih proizvoda koji su hitno potrebni i ispunjavaju kriterije prihvatljivosti iz članka 13. stavka 3. ili 4., gospodarski subjekt i država članica na čijem se državnom području nalazi njegova proizvodna jedinica mogu zajedno Komisiji podnijeti zahtjev za izdavanje mjere prioritizacije za određenu narudžbu takvih proizvoda koje taj gospodarski subjekt proizvodi.
2. Zajednički zahtjev iz stavka 1. sadržava sljedeće elemente:
 - (a) inicijalni zahtjev Ukrajine;
 - (b) popis proizvoda na koje bi se primijenila mjera prioritizacije, njihove specifikacije i količine za isporuku;
 - (c) rokove za dovršetak isporuke tih proizvoda;
 - (d) dokaz da gospodarski subjekt bez mjere prioritizacije ne može ispuniti zahtjev Ukrajine iz točke (a);
 - (e) pravednu i razumnu cijenu po kojoj bi se mjera prioritizacije mogla izdati i elemente koji tu cijenu potkrepljuju.
3. Komisija zahtjeve iz stavka 1. ocjenjuje bez nepotrebne odgode.
4. Komisija ocjenu iz stavka 3. temelji na objektivnim, istinitim, mjerljivim i potkrijepljenim podacima kako bi utvrdila je li takva prioritizacija neophodna za ublažavanje ozbiljnih poteškoća iz stavka 1.
5. Ako u ocjeni iz stavka 3. zaključi da je prioritizacija neophodna, Komisija provedbenim aktom donosi mjeru prioritizacije u kojoj se navode:
 - a. pravna osnova prioritetnog zahtjeva koju gospodarski subjekt mora poštovati;
 - b. popis proizvoda na koje se primjenjuje prioritetni zahtjev, njihove specifikacije i količine za isporuku;
 - c. rokovi u kojima se prioritetni zahtjev mora ispuniti;
 - d. korisnici prioritetnog zahtjeva;
 - e. opseg ugovornih obveza nad kojima prioritetni zahtjev ima prednost;
 - f. odricanje od ugovornih obveza pod uvjetima iz stavka 7. ovog članka; i
 - g. kazne propisane stavicima od 12. do 18. ovog članka za neizvršenje obveza koje proizlaze iz tog provedbenog akta.

Provedbeni akt iz prvog podstavka ovog stavka donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 2.

6. Mjera prioritizacije iz stavka 5.:
 - a. uvodi se po pravednoj i razumnoj cijeni, uzimajući na odgovarajući način u obzir oportunitetne troškove gospodarskog subjekta pri provedbi mjere prioritizacije u odnosu na postojeće ugovorne obveze; i
 - b. ima prednost nad ugovornim obvezama na temelju privatnog ili javnog prava koje se odnose na obrambene proizvode na koje se primjenjuje mjera prioritizacije, pod uvjetima iz provedbenog akta iz stavka 5.
7. Gospodarski subjekt na koji se odnosi mjera prioritizacije na temelju stavka 5. nije odgovoran za kršenje ugovorne obveze uređene pravom države članice:
 - a. ako je kršenje ugovorne obveze nužno za poštovanje propisane prioritizacije;
 - b. ako je postupao u skladu s provedbenim aktom iz stavka 5.; i
 - c. ako isključiva svrha zahtjeva iz stavka 1. nije bila neopravdano izbjegavanje prethodne obveze izvršenja na temelju privatnog ili javnog prava.
8. Gospodarski subjekt na koji se odnosi mjera prioritizacije može od Komisije zatražiti izmjenu provedbenog akta iz stavka 5. ako to na temelju sljedećega smatra opravdanim:
 - a. gospodarski subjekt ne može izvršiti mjeru prioritizacije zbog nedovoljne proizvodne sposobnosti ili nedovoljnog proizvodnog kapaciteta, čak ni uz povlašteni tretman zahtjeva;
 - b. provedba mjere prioritizacije prouzročila bi gospodarskom subjektu neprihvatljivo ekonomsko opterećenje i posebne poteškoće.
9. Gospodarski subjekt dostavlja sve relevantne i potkrijepljene informacije kako bi Komisija mogla ocijeniti osnovanost zahtjeva za izmjenu iz stavka 8.
10. Komisija na temelju provjere razloga i dokaza koje gospodarski subjekt dostavi može, nakon savjetovanja s državom članicom na čijem se državnom području nalazi relevantna proizvodna jedinica gospodarskog subjekta i uz njezinu suglasnost, izmijeniti svoj provedbeni akt kako bi dotični gospodarski subjekt bio djelomično ili potpuno oslobođen od obveza na temelju ovog članka.

11. Gospodarski subjekt koji na zahtjev Komisije izrijekom prihvati prioritizaciju narudžbi, a zatim namjerno ili krajnjom nepažnjom ne ispuni obvezu prioritizacije tih narudžbi, podliježe novčanim kaznama iz stavaka od 12. do 18. ovog članka, osim u sljedećim slučajevima:

- a. gospodarski subjekt ne može izvršiti prioritetni zahtjev zbog nedovoljne proizvodne sposobnosti, nedovoljnog proizvodnog kapaciteta ili iz tehničkih razloga; ili
- b. izvršenje ili provedba zahtjeva prouzročili bi gospodarskom subjektu neprihvatljivo ekonomsko opterećenje i posebne poteškoće, što uključuje značajne rizike za kontinuitet poslovanja.

Prihodi od novčanih kazni čine vanjske namjenske prihode u smislu članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 za program vanjske pomoći za koji Ukrajina ispunjava uvjete.

12. Ako to smatra potrebnim i proporcionalnim, Komisija može provedbenim aktima izreći novčane kazne za gospodarske subjekte do najviše 300 000 EUR ako gospodarski subjekt namjerno ili krajnjom nepažnjom ne ispuni obvezu izvršenja prioritetnog zahtjeva u skladu s ovim člankom.

Provedbeni akti iz prvog podstavka ovog stavka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 2.

13. Komisija prije donošenja odluke na temelju stavka 12. gospodarskom subjektu pruža priliku za očitovanje u skladu sa stavkom 15. Komisija razmatra propisno obrazložene razloge koje dostavi gospodarski subjekt kako bi utvrdila jesu li novčane kazne potrebne i proporcionalne.

14. Kad određuje iznos novčane kazne, Komisija uzima u obzir prirodu, težinu i trajanje povrede, među ostalim i informacije o tome je li gospodarski subjekt djelomično ispunio obveze iz prioritetne narudžbe ili prioritetnog zahtjeva.

15. Komisija prije donošenja odluke na temelju stavka 12. omogućuje gospodarskom subjektu da se očituje:

- a. o preliminarnim nalazima Komisije, među ostalim o svim pitanjima o kojima je Komisija iznijela prigovore;
- b. o mjerama koje Komisija namjerava poduzeti s obzirom na preliminarne nalaze u skladu s točkom (a) ovog stavka.

16. Dotični gospodarski subjekti mogu se očitovati o preliminarnim nalazima Komisije u roku koji Komisija odredi u preliminarnim nalazima, a koji ne smije biti kraći od 14 radnih dana.
17. Komisija svoju odluku o izricanju novčane kazne temelji samo na prigovorima o kojima su se dotični gospodarski subjekti mogli očitovati.
18. Nakon što obavijesti dotične gospodarske subjekte o svojim preliminarnim nalazima kako je navedeno u stavku 15. Komisija im, ako to zatraže, daje pristup svojem spisu pod uvjetima sporazumnog objavljivanja, poštujući legitimni interes gospodarskih subjekata za zaštitu njihovih poslovnih tajni odnosno zaštitu poslovnih tajni i drugih povjerljivih informacija svake osobe. Pravo pristupa spisu ne obuhvaća povjerljive informacije ni interne dokumente Komisije ili tijela država članica, a osobito se ne odnosi na korespondenciju između Komisije i tijela država članica. Odredbe ovog stavka ni na koji način ne sprečavaju Komisiju da otkrije i upotrijebi informacije koje su potrebne kako bi dokazala povredu.
19. Ovaj članak ne dovodi u pitanje prava država članica na zaštitu njihovih osnovnih sigurnosnih interesa u skladu s člankom 346. stavkom 1. točkom (b) UFEU-a.

POGLAVLJE V.

FINANCIRANJE I IZVRŠENJE

Članak 20.

Sporazum o reparacijskom zajmu

1. Detaljni financijski uvjeti reparacijskog zajma utvrđuju se u sporazumu o reparacijskom zajmu.
2. Uz elemente iz članka 223. stavka 4. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, u sporazumu o reparacijskom zajmu utvrđuje se da je obvezno sljedeće:
 - (a) reparacijski zajam je zajam ograničene naplate koji dospijeva i počinje se otplaćivati po nastanku događaja koji pokreće otplatu, kako je utvrđeno u točki (k);
 - (b) Ukrajina Uniji kao instrument osiguranja za reparacijski zajam daje sigurnosni interes u svojim potraživanjima prema Rusiji za reparaciju. Vrijednost tog sigurnosnog interesa u svakom je trenutku jednaka vrijednosti isplaćenih sredstava iz reparacijskog zajma;
 - (c) prava, odgovornosti i obveze predviđene u okvirnom sporazumu za Instrument za Ukrajinu iz članka 9. Uredbe (EU) 2024/792 primjenjuju se na ovaj sporazum o reparacijskom zajmu i njime predviđena sredstva;

- (d) iznos pomoći iz članka 8. stavka 2. točke (a) podtočke ii. izvršava se u skladu s poglavljem III. Uredbe (EU) 2024/792, uz iznimku pravila o trajanju i otplati zajma, što se uređuje pravilima iz ove Uredbe;
- (e) Ukrajina primjenjuje sustave upravljanja i kontrole predložene u Ukrajinskom planu donesenom na temelju Uredbe (EU) 2024/792, među ostalim i nakon razdoblja dostupnosti iz članka 6. stavka 2. te uredbe;
- (f) Komisija ima pravo tijekom cijelog projektnog ciklusa pratiti aktivnosti, rashode i mjere iz poglavlja IV. ove Uredbe koje provode ukrajinska tijela;
- (g) Ukrajina odmah obavještava Komisiju ako se nacrt ugovora ili sporazuma koji se financira iz reparacijskog zajma ne izvrši;
- (h) Ukrajina kontinuirano poštuje preduvjet iz članka 5. stavka 1.;
- (i) Ukrajina ne povlači nijednu od mjera poduzetih u okviru drugih Unijinih ili MMF-ovih aktualnih ili prethodnih instrumenata potpore za borbu protiv korupcije;
- (j) Ukrajina prije isplate financijske i gospodarske pomoći sklapa s Komisijom sporazum o doprinosu na temelju članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/2773 kako bi se zajamčilo održavanje inicijative za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda;
- (k) Ukrajina ima obvezu otplatiti glavnicu reparacijskog zajma u roku od 30 dana ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta, pri čemu se svaki od njih za potrebe ove Uredbe smatra događajem koji pokreće otplatu:
- i. Ukrajina je od Rusije primila novčana sredstva na ime ratne reparacije, obeštećenja ili druge financijske namire, do iznosa takve namire; ili
 - ii. proteklo je 90 dana otkad je Ukrajina od Rusije primila nenovčanu imovinu na ime ratne reparacije, obeštećenja ili druge financijske namire, do iznosa takve namire kako je utvrđen neovisnim vrednovanjem. Komisija može na zahtjev Ukrajine odobriti produljenje tog roka ako je to dobro opravdano; ili
 - iii. Ukrajina krši točku (h); ili
 - iv. utvrđeno je da je Ukrajina pri upravljanju reparacijskim zajmom sudjelovala u djelu prijevare ili korupcije ili bilo kakvoj drugoj nezakonitoj aktivnosti koja šteti financijskim interesima Unije;
- (l) Ukrajina ima obvezu otplatiti reparacijski zajam:
- i. u slučaju iz točke (k) podtočaka i. i ii., u iznosu novčane vrijednosti ratne reparacije, obeštećenja ili druge financijske namire od Rusije koji je jednak udjelu nepodmirenog iznosa reparacijskog zajma u zbroju nepodmirenog iznosa reparacijskog zajma, svih nepodmirenih reparacijskih zajmova primljenih od zemalja skupine G-7 i svih nepodmirenih obveza za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda;
 - ii. u slučaju iz točke (k) podtočke iii., u ukupnom nepodmirenom iznosu reparacijskog zajma;
 - iii. u slučaju iz točke (k) podtočke iv., u vrijednosti djela prijevare ili korupcije ili bilo kakve druge nezakonite aktivnosti koja šteti financijskim interesima Unije;
- (m) svaki iznos reparacijskog zajma koji nije pokriven obvezom iz podtočke (l) ostaje na snazi do nastanka budućeg događaja koji pokreće otplatu;

(n) u slučaju plaćanja ili povrata Ukrajina mora naznačiti relevantna plaćanja iz reparacijskog zajma koja su predmet uplate ili povrata u skladu s člankom 25. stavkom 6.

Sporazum o reparacijskom zajmu sadržava i sve druge zahtjeve potrebne za izvršenje reparacijskog zajma.

3. Komisija zbog neispunjenja uvjeta sporazuma o reparacijskom zajmu može u cijelosti ili djelomično suspendirati ili ukinuti oslobađanje obroka ili tranši.
4. Sporazum o reparacijskom zajmu na zahtjev se istodobno stavlja na raspolaganje Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 21.

Zahtjev za sredstva

1. Ukrajina Komisiji podnosi propisno obrazložen zahtjev za sredstva da bi primila financijsku i gospodarsku pomoć. Ukrajina takav zahtjev može, u načelu, podnijeti Komisiji šest puta godišnje.
2. Za makrofinancijsku pomoć, zahtjevu za sredstva mora biti priloženo izvješće u skladu s odredbama memoranduma o razumijevanju.
3. Za pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije:
 - (a) zahtjev za sredstva može se odnositi na više proizvoda. Za svaki od tih proizvoda zahtjevu za sredstva prilaže se ugovor ili sporazum u skladu s člankom 13. i obrazac u skladu s člankom 14. Takvi ugovori ili sporazumi mogu biti potpisani ili u obliku završnog nacрта;
 - (b) ako se u zahtjevu za sredstva traži iznos veći od 20 % iznosa koji je raspoloživ u skladu s provedbenom odlukom Vijeća iz članka 8., Ukrajina dostavlja detaljno obrazloženje, među ostalim o učinku na buduće zahtjeve za sredstva na temelju te odluke.

Članak 22.

Odluka o oslobađanju pomoći

1. Komisija odlučuje o oslobađanju pomoći na temelju svoje ocjene sljedećih zahtjeva:
 - (a) za makrofinancijsku pomoć koja nije namjenska proračunska pomoć:
 - i. ispunjenje preduvjeta iz članka 5. stavka 1.;
 - ii. zadovoljavajuće ispunjenje uvjeta politike utvrđenih u memorandumu o razumijevanju iz članka 11.; i
 - iii. poštovanje sporazuma o reparacijskom zajmu iz članka 20.;
 - (b) za namjensku proračunsku pomoć ocjenjuje je li zahtjev u skladu s modalitetima iz memoranduma o razumijevanju iz članka 11. stavka 3.;
 - (c) za pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije:
 - i. ispunjenje preduvjeta iz članka 5. stavka 1.;

- ii. potvrda da se ugovori ili sporazumi odnose na proizvode koji ispunjavaju uvjete iz članka 13. i da Komisija nema prigovora na načine provedbe;
 - iii. potvrda da Ukrajina načelno poštuje kvalitativne i kvantitativne korake iz Priloga Provedbenoj odluci (EU) 2024/1447 i svih njegovih izmjena;
 - iv. poštovanje obveza iz članka 16. i sporazuma o reparacijskom zajmu iz članka 20.; i
 - v. adekvatnost detaljnog obrazloženja Ukrajine, u potrebnoj mjeri, vodeći računa o situaciji u Ukrajini i dostupnom vanjskom financiranju za koje je preuzeta obveza i koje se očekuje.
2. Pod uvjetom da se poštuje dostupni iznos pomoći odobren u provedbenoj odluci Vijeća donesenoj u skladu s člankom 8. i ako pozitivno ocijeni zahtjev za sredstva, Komisija bez nepotrebne odgode donosi odluku o odobrenju isplate sredstava iz reparacijskog zajma. Za pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije, taj iznos za isplatu mora biti jednak vrijednosti ugovora ili sporazuma priloženih zahtjevu za sredstva.
3. Komisija odluku iz stavka 2. za točke (a), (b) i (c) stavka 1. može donijeti zajedno ili pojedinačno.
4. Ako Komisija zahtjev za sredstva ocijeni negativno, o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje Ukrajinu i obrazlaže svoju ocjenu. Negativna ocjena ne sprečava Ukrajinu da podnese novi zahtjev za sredstva.

Članak 23.

Financiranje reparacijskog zajma

1. Za potrebe financiranja pomoći iz reparacijskog zajma Komisija je ovlaštena u ime Unije uzeti u zajam potrebna sredstva iz članka 4. stavka 1. točke (a). Na to se financiranje ne primjenjuje diversificirana strategija financiranja iz članka 224. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Za potrebe stavka 1. ovog članka, financijske institucije po primitku Komisijina poziva za sredstva dostavljaju Komisiji potrebni iznos novčanih sredstava iz članka 4. stavka 1. točke (a). Na dug Unije prema relevantnim financijskim institucijama koji se utvrđuje nakon što Komisija primi određeni iznos („dužnički instrument”) primjenjuju se sljedeći financijski parametri:
- (a) kamate koje Unija treba platiti jednake su kamatama koje relevantna financijska institucija duguje Središnjoj banci Rusije pod uvjetima relevantnih ugovora ili drugih aranžmana za imovinu i pričuve iz članka 4. stavka 1. točke (a);
 - (b) rok dospijeca dužničkog instrumenta:
 - i. za središnje depozitorije vrijednosnih papira utvrđuje se na jedan dan;
 - ii. za financijske institucije koje nisu središnji depozitoriji vrijednosnih papira prilagođava se vrsti relevantnih ugovora ili drugih aranžmana iz točke (a);
 - (c) dužnički instrument mora biti u valuti odgovarajućih novčanih sredstava;

(d) dužnički instrument otplaćuje se u novcu ili, ako je to nužno, u novčanim ekvivalentima koji se koriste kao kolateral;

(e) iznos koji Unija treba platiti za dužnički instrument umanjuje se za iznos jednak udjelu nepodmirenog iznosa tog dužničkog instrumenta u ukupnom nepodmirenom iznosu takvih dužničkih instrumenata, od iznosa koji je Unija vratila državama članicama na temelju članka 24. stavka 2. Iznos se umanjuje nakon obavijesti Unije i to pri dospijeću dužničkog instrumenta.

Taj dužnički instrument smatra se istovjetnim novcu u skladu s primjenjivim računovodstvenim pravilima.

3. Komisija na temelju mjerodavnog prava Unije šalje obavijest svakoj financijskoj instituciji kojoj namjerava uputiti poziv za sredstva. Kad odlučuje kojim će financijskim institucijama poslati obavijest, Komisija razmatra uvjete financiranja, što uključuje troškove, dostupnost sredstava u eurima i administrativne zahtjeve, a pritom osigurava odgovarajuće sudjelovanje svih takvih financijskih institucija tijekom vremena.

Komisija i financijske institucije mogu dogovoriti aranžmane u kojima će odrediti modalitete poziva za sredstva, pokrića troškova i naknada za isplatu sredstava, kao i modalitete otplate.

Izvršenje dužničkog instrumenta koji Uniji stvara troškove uvjetovano je time da se nepredviđeni troškovi pokriju:

(a) doprinosima država članica u skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509;

(b) sredstvima država članica u skladu s uvjetima iz članka 26. ili sredstvima trećih zemalja u skladu s člankom 27.; ili

(c) iz proračuna Unije ako su uvjeti iz članka 4. stavka 5. kumulativno ispunjeni na način koji omogućuje pokriće tih troškova dužničkog instrumenta.

4. Za potrebe stavka 1. ovog članka Komisija je ovlaštena u ime Unije uputiti poziv za sredstva financijskim institucijama kojima je poslala obavijest u skladu sa stavkom 3. u iznosu jednakom obroku ili tranši koji se oslobađaju. Poziv za sredstva sadržava upute o isplati novčanih sredstava iz članka 4. stavka 1. točke (a) i otplati dužničkog instrumenta.

5. Odstupajući od stavka 4., ako primjena stavka 2. točke (e) dovede do umanjenja koje je veće od nepodmirenog iznosa dužničkog instrumenta, Komisija je ovlaštena u ime Unije uputiti poziv za sredstva financijskim institucijama kojima je poslala obavijest u skladu sa stavkom 3. u iznosu jednakom toj razlici.

6. Dužnički instrument iz stavka 2. ovog članka u potpunosti štiti financijski položaj relevantne financijske institucije i omogućuje joj da ispuni sve ugovorne obveze povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije.

7. Odstupajući od članka 112. stavka 2. i članka 114. stavka 2. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, pravna obveza na temelju članka 24. može se preuzeti bez prethodnog preuzimanja proračunske obveze, koja se može rasporediti u godišnje obroke tijekom nekoliko godina.

8. Uspostavlja se mehanizam za likvidnost Unije isključivo u svrhu osiguranja otplate iz točke (d) stavka 2. Za financiranje mehanizma za likvidnost Unije Komisija je ovlaštena u ime Unije uzeti u zajam potrebna sredstva na tržištima kapitala ili od financijskih institucija u skladu s člankom 224. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Operacije uzimanja i davanja zajmova za mehanizam za likvidnost Unije izvršavaju se u eurima.

9. Uzimanje zajmova za mehanizam za likvidnost Unije i njegove troškove pokriva se u skladu s jamstvima:

- (a) država članica u skladu s uvjetima iz članka 26. točke (e); ili
- (b) iz proračuna Unije, ako se mehanizam za likvidnost Unije financira nakon što uvjeti iz članka 4. stavka 5. budu kumulativno ispunjeni.

10. Od trenutka kumulativnog ispunjenja uvjeta iz članka 4. stavka 5.:

- (a) ne dovodeći u pitanje članak 223. stavak 4. točku (e) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, troškovi tečajnih razlika koji se odnose na reparacijski zajam inicijalno se podmiruju iz proračuna Unije;
- (b) odstupajući od članka 214. stavka 4. točke (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, ako uslijede nakon otplate uzetog zajma iz ovog članka jamstvom iz proračuna Unije iz članka 4. stavka 5., iznosi uplata ili povrata od Ukrajine za pomoć iz reparacijskog zajma iz članka 4. stavka 1. odnosno iznosi vraćeni na temelju prava iz članka 24. stavka 2. unose se u proračun Unije kao ostali prihodi.

11. Odstupajući od članka 31. stavka 3. druge rečenice Uredbe (EU) 2021/947, financijska pomoć koja se pruža Ukrajini iz reparacijskog zajma ne podupire se Jamstvom za vanjsko djelovanje. Za reparacijski zajam ne izdvajaju se rezervacije niti se, odstupajući od članka 214. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, određuje stopa rezervacija.

Članak 24.

Pravedna podjela i solidarnost

1. Unija i države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se financijski i pravni rizici povezani s provedbom ove Uredbe sveli na najmanju moguću mjeru. Da bi ostvarile taj cilj, i ne dovodeći u pitanje članke 11., 11.a, 11.e i 11.f Uredbe 833/2014 i članak 5. Uredbe (EU) [*Uredba na temelju članka 122.*], države članice poduzimaju sve potrebne mjere u skladu s Ugovorima.
2. Kako bi se zajamčila pravedna podjela i solidarnost, Unija državama članicama, na njihov obrazloženi zahtjev, vraća iznose iz članka 5.a stavka 7. petog podstavka Uredbe 833/2014 i članka 4. stavka 4. Uredbe (EU) [*Prijedlog na temelju članka 122.*], unutar ograničenja iznosa koji može biti dostupan na temelju članka 4. stavka 1., ako se relevantni postupci pokrenu do [*16,5 godina od datuma stupanja na snagu ove Uredbe*]. Unija preuzima sva prava u odnosu na vraćene iznose.

3. Nadoknada iz stavka 2. povlači se, prema potrebi, iz doprinosa država članica u obliku jamstava koja su neopoziva, bezuvjetna i na poziv, kako je propisano u članku 25.
4. Komisija ispituje sve raspoložive opcije za zaštitu država članica bude li to potrebno radi dodatnog jačanja pravedne podjele i solidarnosti.

Članak 25.

Doprinosi država članica u obliku jamstava

1. Države članice svoj doprinos mogu dati u obliku jamstava u ukupnom iznosu do 210 000 000 000 EUR za pomoć iz reparacijskog zajma u skladu s člankom 4. stavkom 1. i pravednom podjelom i solidarnošću na temelju članka 24. stavka 2.

2. Ako države članice daju doprinose, ti se doprinosi daju u obliku jamstava koja su neopoziva, bezuvjetna i na poziv na temelju sporazuma o jamstvu sklopljenog s Komisijom u skladu s člankom 26.

3. Relativni udio doprinosa dotične države članice (ključ za uplatu doprinosa) u iznosu iz stavka 1. ovog članka odgovara relativnom udjelu te države članice u ukupnom BND-u Unije, kako proizlazi iz naslova „Opći prihodi” proračuna za 2026., dijela A („Financiranje godišnjeg proračuna Unije, Uvod”), tablice 4., stupca 1., koji je utvrđen u općem proračunu Unije za financijsku godinu 2026., kako je konačno donesen [*datum donošenja općeg proračuna Unije za financijsku godinu 2026.*].

4. Jamstvo za države članice postaje pravovaljano u dvije jednake tranše. Primjenjuje se sljedeće:

(a) prva tranša jamstva postaje pravovaljana za državu članicu na datum stupanja na snagu sporazuma o jamstvu iz članka 26. između Komisije i dotične države članice;

(b) druga tranša jamstva postaje automatski pravovaljana za državu članicu 1. siječnja 2028., osim ako ta država članica do 31. prosinca 2027. obavijesti Komisiju da druga tranša jamstva za nju neće postati pravovaljana 1. siječnja 2028. Ako druga tranša jamstva ne postane automatski pravovaljana na temelju prve rečenice, ona za dotičnu državu članicu postaje pravovaljana na datum njezine obavijesti Komisiji.

Pokriće troškova na temelju članka 26. točke (c) umanjuje iznos raspoloživog zajma na temelju članka 4. stavka 1. za iznos koji odredi Komisija.

5. Iznosi ostvareni aktiviranjem jamstava, osim onih koja se financiraju iz mehanizma za likvidnost Unije iz članka 23. stavka 8., čine vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 za otplatu financijskih obveza

Unije prema financijskim institucijama koje proizlaze iz pomoći koja se pruža iz reparacijskog zajma iz članka 4. stavka 1.

6. Odstupajući od članka 214. stavka 4. točke (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, nakon aktiviranja jamstva u skladu s člankom 26. točkom (a) iznosi uplata ili povrata od Ukrajine za pomoć iz reparacijskog zajma iz članka 4. stavka 1. odnosno iznosi vraćeni na temelju prava iz članka 24. stavka 2. vraćaju se tim državama članicama do iznosa jamstava koje su države članice aktivirale na temelju članka 26. točke (a). U takvim uplatama ili povratima Ukrajina mora naznačiti relevantna plaćanja iz reparacijskog zajma koja su predmet uplate ili povrata, pri čemu se osigurava da se izvrši proporcionalna uplata ili povrat sredstava za nepodmirene iznose za plaćanja na temelju poglavlja III. i IV. ove Uredbe. Na toj se osnovi sredstva državama članicama vraćaju uz puno poštovanje sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica.

Članak 26.

Sporazumi o jamstvu

Komisija sklapa sporazum o jamstvu sa svakom državom članicom koja daje jamstvo iz članka 25. Tim se sporazumom utvrđuju pravila kojima se uređuje jamstvo i koja su ista za sve države članice, uključujući posebno:

- (a) obvezu država članica za aktiviranje jamstava koje Komisija zatraži za potrebe financiranja iz članka 23. u skladu s pravednom podjelom i solidarnošću na temelju članka 24. stavka 2.;
- (b) odredbu da se jamstva aktiviraju:
 - i. za potrebe financiranja iz članka 23., razmjerno iznosu jamstva u odnosu na kumulativnu gornju granicu jamstava koja su pravovaljana, uključujući jamstva trećih zemalja dana u skladu s člankom 27. stavkom 2.;
 - ii. za potrebe primjene članka 24. stavka 2., razmjerno iznosu jamstva u odnosu na kumulativnu gornju granicu jamstava država članica koja su pravovaljana;
- (c) odredbu da aktiviranje jamstava Uniji omogućuje:
 - i. da otplati novčana sredstva uzeta u zajam na temelju članka 23. ako taj iznos dospije na plaćanje u skladu s člankom 23. stavkom 2. točkom (d) prije nego što Ukrajina otplati reparacijski zajam, među ostalim ako Ukrajina nema obvezu otplate u skladu s člankom 20. stavkom 2. točkom (a) te, ovisno o slučaju, troškove, uključujući troškove iz članka 23. stavka 3. trećeg podstavka točke (b) i troškove tečajnih razlika za druge valute;
 - ii. da podmiri sva potraživanja u skladu s člankom 24.;
- (d) uvjete plaćanja, što uključuje i to da država članica može aktivirati jamstvo novčanim sredstvima ili primjenom mehanizma za likvidnost Unije iz članka 23. stavka 8.;

(e) odredbe o mehanizmu za likvidnost Unije iz članka 23. stavka 8. u skladu s člankom 223. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Te odredbe sadržavaju odredbu o tome da se smatra da je država članica zatražila primjenu mehanizma za likvidnost Unije ako ta država članica Komisiji ne javi, u roku koji Komisija utvrdi, da za aktiviranje jamstva namjerava iskoristiti vlastita novčana sredstva; maksimalni iznos koji država članica može iskoristiti iz mehanizma za likvidnost Unije, koji je jednak maksimalnoj vrijednosti jamstva te države članice; maksimalno trajanje svake isplate iz mehanizma za likvidnost Unije, koje će biti strogo povezano s otplatom dužničkog instrumenta; te da sve troškove koji nastanu za Uniju u vezi s financijskom pomoći snosi država članica korisnica;

(f) odredbu da aktiviranje jamstava prestaje biti moguće nakon obavijesti Komisije, i to na raniji od sljedeća dva datuma:

- i. na dan ispunjenja uvjeta iz članka 4. stavka 5., ne dovodeći u pitanje nepodmirene obveze države članice iz točke (e) ovog članka; ili
- ii. na dan kad (i) su dopuštene transakcije povezane s upravljanjem pričuvom i imovinom Središnje banke Rusije, uključujući transakcije s bilo kojom pravnom osobom, subjektom ili tijelom koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama, kao što je Ruski državni investicijski fond i (ii) nisu više moguća dodatna potraživanja iz članka 24. stavka 2.

Članak 27.

Doprinos trećih zemalja

1. Treće zemlje mogu doprinijeti davanjem jamstava ili potporom za upravljanje valutnim rizikom povezanim s konverzijama sredstava uzetih u zajam od financijskih institucija u skladu s člankom 23.
2. Ako treće zemlje svoje doprinose daju u obliku jamstava, oni se daju u obliku jamstava koja su neopoziva, bezuvjetna i na poziv na temelju sporazuma o jamstvu sklopljenog s Komisijom. Taj sporazum sadržava odredbe iz članka 26. točke (a), točke (b) podtočke i. i točke (c) podtočke i. *mutatis mutandis*. Ta su jamstva dopuna jamstvima koja daju države članice u skladu s člankom 25.
3. Ako treće zemlje svoje doprinose daju u obliku potpore za upravljanje valutnim rizikom povezanim s konverzijama sredstava uzetih u zajam od financijskih institucija u skladu s člankom 23., Komisija sa svakom trećom zemljom sklapa sporazum o aranžmanima potrebnima za takav doprinos. Ti doprinosi čine vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
4. Komisija istodobno i bez odgode obavješćuje Europski parlament i Vijeće o sporazumima sklopljenima na temelju ovog članka.

Članak 28.

Primjena pravila o klasificiranim i osjetljivim podacima

1. Klasificirani podaci koji se stvaraju, obrađuju, pohranjuju, razmjenjuju ili dijele na temelju ove Uredbe zaštićeni su u skladu sa sigurnosnim pravilima utvrđenima u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2015/444 ili Sporazumu između država članica Europske unije, koje su se sastale u okviru Vijeća, o zaštiti klasificiranih podataka koji se razmjenjuju u interesu Europske unije, ovisno o slučaju.
2. Komisija koristi siguran sustav razmjene kako bi se olakšala razmjena klasificiranih i osjetljivih podataka između Komisije i Ukrajine, a prema potrebi i s državama članicama.
3. Komisija ima pristup podacima, uključujući klasificirane podatke, koji su potrebni za poslove koji su joj povjereni ovom Uredbom, osobito za provjeru uvjeta za izvršenje plaćanja i za provjere, preispitivanja, revizije, istrage, izvješća te kontrole i revizije iz članka 20.
4. Informacije dobivene u okviru primjene ove Uredbe smiju se upotrebljavati samo u svrhu za koju su zatražene.
5. Komisija i države članice osiguravaju zaštitu trgovinskih i poslovnih tajni te drugih osjetljivih podataka dobivenih i nastalih u okviru primjene ove Uredbe, u skladu s pravom Unije i odgovarajućim nacionalnim pravom.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 13. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od sedmog dana nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 13. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji datum naveden u toj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 13. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 30.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 31.

Dijalog o reparacijskom zajmu

1. Kako bi se poboljšao dijalog među institucijama Unije, a posebno između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, te kako bi se osigurala veća transparentnost i odgovornost, nadležni odbor Europskog parlamenta može pozvati Komisiju na raspravu o provedbi ove Uredbe.
2. Europski parlament svoja stajališta o reparacijskom zajmu može iskazati u rezolucijama.
3. Komisija uzima u obzir sve elemente koji proizlaze iz stajališta iskazanih u okviru dijaloga o reparacijskom zajmu, uključujući eventualne rezolucije Europskog parlamenta.

Članak 32.

Obavješćivanje Europskog parlamenta i Vijeća

1. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razvoju događaja u vezi s provedbom ove Uredbe, među ostalim članka 4. stavka 4., članka 6. stavka 1., članka 7. stavka 5., članka 11. stavka 4., članka 20. stavka 3., članka 22. stavka 2., članka 24. stavka 2., članka 25. stavka 2. i članka 27. stavka 1., i bez nepotrebne odgode dostavlja im relevantne dokumente. Informacije koje Komisija dostavi Vijeću u kontekstu ove Uredbe ili njezine provedbe istodobno se stavljaju na raspolaganje Europskom parlamentu, podložno aranžmanima o povjerljivosti ako je to potrebno.

2. Komisija do 30. lipnja svake godine Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi ove Uredbe u prethodnoj godini, zajedno s evaluacijom te provedbe. U tom izvješću se:

- (a) ispituje napredak u izvršenju reparacijskog zajma; i
- (b) procjenjuje gospodarsko stanje i izgledi Ukrajine, kao i napredak u provedbi uvjeta politike iz članka 11. stavka 1.

3. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2031. podnosi izvješće o evaluaciji, u kojem se procjenjuju rezultati i učinkovitost reparacijskog zajma dodijeljenog na temelju ove Uredbe te u kolikoj se mjeri njime doprinijelo ostvarenju ciljeva pomoći.

Članak 33.

Izmjene Uredbe (EU) 2024/792

Uredba (EU) 2024/792 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 6. stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:

„Iznosi stavljeni na raspolaganje na temelju članka 8. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EU) [*Uredba o reparacijskom zajmu*] izvršavaju se kao dodatna financijska potpora na temelju poglavlja III. u obliku zajmova i dopuna su iznosima iz stavaka 2. i 3.”;

2. u članku 22. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Nakon donošenja provedbene odluke Vijeća iz članka 19. stavka 1. o iznosu iz članka 6. stavka 4. drugog podstavka, Komisija uvodi izmjenu ili dopunu sporazumu o zajmu s Ukrajinom iz prvog podstavka kako bi se osiguralo izvršenje iznosa na temelju poglavlja III., uz iznimku pravila o trajanju i otplati zajma, što se uređuje pravilima iz Uredbe (EU) [*Uredba o reparacijskom zajmu*].”.

Članak 34.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKIM I DIGITALNIM ASPEKTIMA ZAKONODAVNOG PRIJEDLOGA

1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	3
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative	3
1.2.	Predmetna područja politike	3
1.3.	Ciljevi.....	3
1.3.1.	Opći ciljevi	3
1.3.2.	Specifični ciljevi.....	3
1.3.3.	Očekivani rezultati i učinak	3
1.3.4.	Pokazatelji uspješnosti	3
1.4.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	4
1.5.	Obrazloženje prijedloga/inicijative	4
1.5.1.	Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative.....	4
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.....	4
1.5.3.	Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	4
1.5.4.	Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima	5
1.5.5.	Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	5
1.6.	Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka	6
1.7.	Planirani načini izvršenja proračuna	6
2.	MJERE UPRAVLJANJA	8
2.1.	Pravila praćenja i izvješćivanja.....	8
2.2.	Sustavi upravljanja i kontrole.....	8
2.2.1.	Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole.....	8
2.2.2.	Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje	8
2.2.3.	Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju).....	8
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti.....	9
3.	PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	10

3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	10
3.2.	Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva	12
3.2.1.	Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje	12
3.2.1.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna	12
3.2.1.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	17
3.2.2.	Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje	22
3.2.3.	Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva	24
3.2.3.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna	24
3.2.3.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	24
3.2.3.3.	Ukupna odobrena sredstva	24
3.2.4.	Procijenjene potrebe za ljudskim resursima	25
3.2.4.1.	Financirano iz izglasanog proračuna	25
3.2.4.2.	Financirano iz vanjskih namjenskih prihoda	26
3.2.4.3.	Ukupne potrebe za ljudskim resursima	26
3.2.5.	Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom	28
3.2.6.	Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	28
3.2.7.	Doprinos trećih strana	28
3.3.	Procijenjeni učinak na prihode	29
4.	DIGITALNI ASPEKTI	29
4.1.	Zahtjevi relevantni za digitalizaciju	30
4.2.	Podaci	30
4.3.	Digitalna rješenja	31
4.4.	Procjena interoperabilnosti	31
4.5.	Mjere za potporu digitalnoj provedbi	32

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o reparacijskom zajmu Ukrajini i o izmjeni Uredbe (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu.

1.2. Predmetna područja politike

Gospodarski i financijski poslovi te potpora obrambenoj industriji.

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

Uspostava reparacijskog zajma i osiguravanje financijske i gospodarske pomoći Ukrajini kako bi joj se pomoglo da pokrije svoje potrebe za financiranjem, posebno one koje proizlaze iz ruske ratne agresije i činjenice da Rusija ne plaća reparaciju koju je dužna platiti. Reparacijskim zajmom Ukrajini se pruža financijska i gospodarska pomoć na predvidljiv, kontinuiran, uredan, fleksibilan i pravodoban način.

1.3.2. Specifični ciljevi

Potpoma makrofinancijskoj stabilnosti Ukrajine ublažavanjem ograničenja vanjskog i unutarnjeg financiranja te podupiranje kapaciteta ukrajinske obrambene industrije s pomoću gospodarske, financijske i tehničke suradnje.

1.3.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Ukrajini će se pružiti dostatna i kontinuirana financijska potpora kao odgovor na aktualnu kriznu situaciju i za budućnost. Očekuje se da će reparacijski zajam pomoći Ukrajini da ispuni svoje proračunske i obrambene potrebe u bliskoj budućnosti.

1.3.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća.

Ukrajinske vlasti morat će redovito izvješćivati o provedbi prethodno odobrene pomoći u okviru reparacijskog zajma. Službe Komisije redovito će biti u bliskom kontaktu s Platformom za koordinaciju donatora za Ukrajinu kako bi se informirale o tekućim aktivnostima donatora.

Kad je riječ o cilju ublažavanja ograničenja financiranja, prije isplate obroka zajma makrofinancijske pomoći ukrajinske vlasti morat će dostaviti izvješće o ispunjavanju dogovorenih uvjeta politike. Službe Komisije nastavit će pratiti upravljanje javnim financijama na temelju operativne procjene financijskih i administrativnih postupaka u Ukrajini koja je provedena u lipnju 2020.

Predviđeno je podnošenje godišnjeg izvješća Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ove Uredbe. Komisija će provesti *ex post* evaluaciju reparacijskog zajma.

1.4. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

novo djelovanje

“ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja³³

“ produljenje postojećeg djelovanja

“ spajanje ili preusmjerenje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.5. Obrazloženje prijedloga/inicijative

1.5.1. *Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative*

Za izvršenje reparacijskog zajma Komisija će s Ukrajinom sklopiti sporazum o reparacijskom zajmu u kojem se utvrđuju detaljni financijski uvjeti reparacijskog zajma.

Komisija će sa svakom državom članicom koja daje jamstvo sklopiti sporazum o jamstvu u kojem se utvrđuju pravila kojima se uređuje jamstvo i koja su ista za sve države članice. Ta jamstva mogu dati i treće zemlje.

Nakon uspostave sporazuma o reparacijskom zajmu i potrebnih jamstava, isplate iz reparacijskog zajma ovisit će o podnošenju i pozitivnoj ocjeni ukrajinske strategije financiranja. Kad je riječ o proračunskoj pomoći, Komisija i ukrajinske vlasti moraju dogovoriti memorandum o razumijevanju. Isplate tad podliježu relevantnim uvjetima za proračunsku pomoć i pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije

Reparacijskim zajmom upravljat će Komisija. Primjenjuju se posebne odredbe o sprečavanju prijevара i drugih nepravilnosti, u skladu s Financijskom uredbom, uključujući relevantne odredbe o zaštiti financijskih interesa Unije utvrđene Okvirnim sporazumom na temelju Uredbe (EU) 2024/792. Komisija i ukrajinske vlasti dogovorit će memorandum o razumijevanju, u kojem će se utvrditi zahtjevi za izvješćivanje.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Razlozi za djelovanje na razini EU-a (*ex ante*): Ovim se prijedlogom odgovara na potrebu za zajedničkim pristupom pružanju odgovarajuće potpore Ukrajini, što države članice ne mogu dostatno ostvariti same, nego se na bolji način može ostvariti na razini Unije. Glavni su razlozi tomu fiskalni kapacitet i proračunska ograničenja na nacionalnoj razini te potreba za dobrom koordinacijom kako bi se maksimalno povećali opseg i djelotvornost pomoći, a istodobno smanjio teret za administrativne kapacitete ukrajinskih vlasti, koji su u trenutačnim okolnostima pod velikim pritiskom.

³³

U smislu članka 58. stavka 2. točke (a) ili (b) Financijske uredbe.

Inicijativa je dio cilja EU-a da pruži potporu Ukrajini i ojača djelovanja Unije za gospodarsku i obrambenu potporu, kao i inicijativa Unije za koordinaciju multilateralnih djelovanja.

Očekivana dodana vrijednost EU-a (*ex post*): Očekivana dodana vrijednost EU-a, posebno u usporedbi s drugim instrumentima EU-a, jest brza potpora makrofinancijskoj stabilnosti ublažavanjem ograničenja vanjskog i unutarnjeg financiranja Ukrajine te potpora kapacitetima ukrajinske obrambene industrije unutar odgovarajućeg okvira zahtjeva za izvješćivanje.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Prethodne operacije makrofinancijske pomoći Ukrajini podliježu *ex post* evaluaciji. *Ex post* evaluacije prethodnih operacija makrofinancijske pomoći Ukrajini pokazale su da su one općenito bile vrlo relevantne kad je riječ o njihovim ciljevima, proračunu i ciljevima politike. Pokazale su se ključnima za potporu Ukrajini u rješavanju problema platne bilance i provedbi glavnih strukturnih reformi za stabilizaciju gospodarstva i povećanje održivosti njezine vanjske pozicije. Omogućile su fiskalne uštede i financijske koristi te djelovale kao katalizator dodatne financijske potpore i povjerenja ulagača.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Prijedlog je u skladu s gornjim granicama iz višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. Reparacijski zajam u skladu je i s kontinuiranim pružanjem financijske potpore Ukrajini u okviru Mehanizma suradnje za zajmove Ukrajini i povezanih bilateralnih zajmova u okviru inicijative skupine G-7 za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda.

Sredstva za reparacijski zajam financirat će se zaduživanjem putem posebnog oblika dužničkog instrumenta koji se sklapa između Komisije i relevantnih financijskih institucija. Za to će zaduživanje jamčiti države članice, a potencijalno i treće zemlje. Uzimajući u obzir financijske rizike i proračunsko pokriće, za potporu u obliku zajmova na temelju ove Uredbe, za koju treba mobilizirati jamstvo iznad gornjih granica, ne bi trebalo izdvojiti rezervacije niti bi, odstupajući od članka 214. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, trebalo utvrditi stopu rezervacija.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Upotrebom zajmova koji se financiraju zaduživanjem povezanim sa sredstvima u financijskim institucijama u Uniji koja se akumuliraju jer transakcije povezane s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije nisu dopuštene ova operacija povećava djelotvornost financijskog odgovora EU-a i troškovno je najučinkovitija opcija. Očekuje se da bi druge opcije, kao što su bespovratna sredstva država članica ili zaduživanje Unije koje se podupire sporazumima o doprinosu država članica, prouzročile fiskalne troškove za države članice.

1.6. Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka

ograničeno trajanje

- s učinkom od 1. prosinca 2025. do 31. prosinca 2030., a namjenska proračunska pomoć raspoloživa je do 31. prosinca 2055.
- financijski učinak od GGGG. do GGGG. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od GGGG. do GGGG. za odobrena sredstva za plaćanje

neograničeno trajanje

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna

Izravno upravljanje Komisije

- preko njezinih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- preko izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- trećim zemljama ili tijelima koja su one imenovale
- međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- Europskoj investicijskoj banci i Europskom investicijskom fondu
- tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- tijelima javnog prava
- tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba posebnih djelovanja u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u skladu s glavom V. Ugovora o Europskoj uniji i koji su navedeni u relevantnom temeljnom aktu
- tijelima osnovanima u državi članici koja su uređena privatnim pravom države članice ili pravom Unije i ispunjavaju uvjete da im se u skladu sa sektorskim pravilima povjeri izvršavanje sredstava Unije ili proračunskih jamstava, ako su ta tijela pod nadzorom tijela javnog prava ili tijela uređenih privatnim pravom koja pružaju javne usluge i ta su im nadzorna tijela dala odgovarajuća financijska jamstva u obliku solidarne odgovornosti ili jednakovrijedna financijska jamstva, koja za svako djelovanje mogu biti ograničena na najviši iznos potpore Unije.

Napomene

Nije primjenjivo.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Primjenjuju se obveze praćenja i izvješćivanja iz Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

Službe Komisije pratit će djelovanje na temelju provedbe prethodno odobrene pomoći u okviru reparacijskog zajma.

Pri praćenju djelovanja uzet će se u obzir posebne mjere koje će se s ukrajinskim vlastima dogovoriti u memorandumu o razumijevanju. Komisija će provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti politike iz memoranduma o razumijevanju. Komisija će o rezultatima te provjere obavijestiti Europski parlament i Vijeće.

Pri praćenju djelovanja uzet će se u obzir suradnja s ukrajinskim vlastima, uključujući odgovarajuće zahtjeve za financijska sredstva povezana s pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije i informacije sadržane u njima.

Kako bi se osiguralo da Europski parlament i Vijeće mogu pratiti provedbu ove Uredbe, Komisija bi ih trebala redovito obavješćivati o razvoju događaja u vezi s pomoći Unije Ukrajini na temelju ove Uredbe i dostavljati im relevantne dokumente.

Komisija bi trebala redovito preispitivati primjerenost tih zahtjeva za izvješćivanje i praćenje te o tome izvješćivati Europski parlament i Vijeće, čime se jamči transparentnost i odgovornost.

Komisija će Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije 31. prosinca 2031. podnijeti izvješće o *ex post* evaluaciji, u kojem se procjenjuju rezultati i učinkovitost reparacijskog zajma dodijeljenog na temelju ove Uredbe te u kolikoj se mjeri njime doprinijelo ostvarenju ciljeva pomoći.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Djelovanja koja će se financirati na temelju ovog prijedloga provest će se u okviru izravnog upravljanja Komisije. Komisija će staviti na raspolaganje financijsku potporu u okviru reparacijskog zajma, ovisno o raspoloživosti jamstava država članica. Isplata sredstava može se organizirati brzo tijekom 2026., 2027. i kasnije. Kako bi se državama članicama olakšalo upravljanje likvidnošću i osigurala predvidljivost u slučajevima aktiviranja jamstva, Komisija bi trebala uspostaviti mehanizam likvidnosti.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje*

Komisija ima pristup podacima, uključujući klasificirane podatke, koji su nužno potrebni za poslove koji su joj povjereni ovom Uredbom, osobito za provjeru uvjeta za izvršenje plaćanja i za provjere, preispitivanja, revizije, istrage, izvješća te kontrole i revizije iz članka 20.

Kako bi se zaštitili financijski interesi Unije povezani s reparacijskim zajmom, sporazum o reparacijskom zajmu koji trebaju sklopiti Komisija i ukrajinske vlasti trebao bi sadržavati odredbe usklađene s pravima, odgovornostima i obvezama predviđenima u Okvirnom sporazumu u okviru Instrumenta za Ukrajinu. Ukrajina će

primjenjivati iste sustave upravljanja i kontrole koji su predloženi u Ukrajinskom planu donesenom na temelju Uredbe (EU) 2024/792.

Ukrajina će morati dostavljati mjesečna izvješća s informacijama o svim plaćanjima. Otvorit će posebni račun isključivo u svrhu upravljanja financijskom i gospodarskom pomoći koju prima za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije. Sva plaćanja na temelju ugovora ili sporazuma propisanih za pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije podmirivat će se s tog računa. Komisiji će se dodijeliti prava za praćenje tog računa.

Osim toga, ako se utvrdi da je Ukrajina sudjelovala u prijevare, korupciji ili drugim nezakonitim aktivnostima povezanim s upravljanjem reparacijskim zajmom koje štete financijskim interesima Unije, Unija može zatražiti prijevremenu otplatu reparacijskog zajma.

Kako bi se odgovorilo na rizike povezane s povjerljivošću informacija, klasificirani podaci koji se stvaraju, obrađuju, pohranjuju, razmjenjuju ili dijele na temelju ove Uredbe zaštićeni su u skladu sa sigurnosnim pravilima utvrđenima u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2015/444 ili Sporazumu između država članica Europske unije, koje su se sastale u okviru Vijeća, o zaštiti klasificiranih podataka koji se razmjenjuju u interesu Europske unije, ovisno o slučaju. Komisija bi trebala koristiti sigurni sustav razmjene kako bi se olakšala razmjena klasificiranih podataka i osjetljivih podataka između Komisije i Ukrajine, a prema potrebi i s državama članicama.

Komisija bi trebala koristiti sigurni sustav razmjene kako bi se olakšala razmjena klasificiranih podataka i osjetljivih podataka između Komisije i Ukrajine, a prema potrebi i s državama članicama.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Zahvaljujući postojećim sustavima kontrole stvarna stopa pogreške pri isplatama makrofinancijske pomoći dosad je iznosila 0 %. Nisu zabilježeni slučajevi prijevare, korupcije ili nezakonitih aktivnosti. Operacije imaju jasnu logiku intervencije, koja Komisiji omogućuje da procijeni njihov učinak. Kontrole omogućuju potvrdu jamstva i ostvarivanja ciljeva i prioriteta politike.

Mjere za sprečavanje prijevare i nepravilnosti

Sporazumom o reparacijskom zajmu koji će sklopiti Komisija i ukrajinske vlasti od Ukrajine će se zahtijevati da primjenjuje iste sustave upravljanja i kontrole koji su predloženi u Ukrajinskom planu, koji je donesen na temelju Uredbe (EU) 2024/792 i stupio je na snagu 20. lipnja 2024., kako bi se učinkovito zaštitili financijski interesi Unije povezani s reparacijskim zajmom tako što će se utvrditi odgovarajuće mjere za sprečavanje i suzbijanje prijevare, korupcije i svih drugih nepravilnosti povezanih s tom potporom. Isto tako, u skladu s Financijskom uredbom Komisiji, Europskom uredu za borbu protiv prijevare (OLAF), Europskom revizorskom sudu i, ako je primjenjivo, Uredu europskog javnog tužitelja dodijelit će se tijekom i nakon razdoblja raspoloživosti reparacijskog zajma potrebna prava i pristup, među ostalim od trećih strana uključenih u izvršenje sredstava Unije. Ukrajina bi također Komisiji trebala prijavljivati nepravilnosti povezane s upotrebom sredstava, u skladu s postupcima predviđenima Okvirnim sporazumom u okviru Instrumenta za Ukrajinu.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. ³⁴	zemalja EFTA-e ³⁵	zemalja kandidatkinja i potencijalni kandidata ³⁶	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
	[XX YY YY YY]	Dif./nedif	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja i potencijalni kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
	[XX YY YY YY]	Dif./nedif	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

³⁴ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

³⁵ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

³⁶ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira		Broj					
Glavna uprava: <.....>			Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
			2024.	2025.	2026.	2027.	
Odobrena sredstva za poslovanje							
Proračunska linija	Obveze	(1a)					0,000
	Plaćanja	(2a)					0,000
Proračunska linija	Obveze	(1b)					0,000
	Plaćanja	(2b)					0,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe							
Proračunska linija		(3)					0,000
UKUPNA odobrena sredstva za Glavnu upravu <.....>	Obveze	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
			2024.	2025.	2026.	2027.	
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <...> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz naslova 1. – 6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”				
		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
• Ljudski resursi		0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
• Ostali administrativni rashodi		0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
UKUPNO	Odobrena sredstva	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(Ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
---	-----------------------------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. – 7.	Obveze	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.1.2. Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	
---	------	--

Glavna uprava: <.....>			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
Odobrena sredstva za poslovanje							
Proračunska linija	Obveze	(1a)					0,000
	Plaćanja	(2a)					0,000
Proračunska linija	Obveze	(1b)					0,000
	Plaćanja	(2b)					0,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe							
Proračunska linija		(3)					0,000
UKUPNA odobrena sredstva za Glavnu upravu <.....>	Obveze	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO

			2024.	2025.	2026.	2027.	2021. – 2027.
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <....> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
			2024.	2025.	2026.	2027.	
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <....> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
			2024.	2025.	2026.	2027.	
• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz naslova 1. – 6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Plaćanja	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”
---	----------	---------------------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Glavna uprava: <.....>		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
• Ljudski resursi		0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
• Ostali administrativni rashodi		0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
GLAVNA UPRAVA <...> UKUPNO	Odobrena sredstva	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(Ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
---	-----------------------------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. – 7.	Obveze	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.2. Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje (ne ispunjava se za decentralizirane agencije)

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (na tri decimale)

Navesti ciljeve i ostvarenja ↓			Godina 2024.		Godina 2025.		Godina 2026.		Godina 2027.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti odjeljak 1.6.)						UKUPNO				
	OSTVARENJA																				
	Vrsta ³⁷	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak	
SPECIFIČNI CILJ br. 1 ³⁸ ...																					
– Ostvarenje																					
– Ostvarenje																					
– Ostvarenje																					
Međuzbroj za specifični cilj br. 1																					
SPECIFIČNI CILJ br. 2...																					
– Ostvarenje																					
Međuzbroj za specifični cilj br. 2																					
UKUPNO																					

³⁷ Ostvarenja se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

³⁸ Kako je opisan u odjeljku 1.3.2. „Specifični ciljevi”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

3.2.3.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO 2021. – 2027.
	2024.	2025.	2026.	2027.	
NASLOV 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
Međuzbroj za NASLOV 7.	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
Izvan NASLOVA 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj izvan NASLOVA 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNO					
	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

3.2.3.2. Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda

VANJSKI NAMJENSKI PRIHODI	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO 2021. – 2027.
	2024.	2025.	2026.	2027.	
NASLOV 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj za NASLOV 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Izvan NASLOVA 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj izvan NASLOVA 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNO					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3. Ukupna odobrena sredstva

UKUPNO IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA + VANJSKI NAMJENSKI PRIHODI	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO 2021. – 2027.
	2024.	2025.	2026.	2027.	
NASLOV 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
Međuzbroj za NASLOV 7.	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
Izvan NASLOVA 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Međuzbroj izvan NASLOVA 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNO	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

3.2.4. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

3.2.4.1. Financirano iz izglasanog proračuna

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena (EPRV)

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)				
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)	0	0	44	44
20 01 02 03 (Delegacije EU-a)	0	0	10	10
01 01 01 01 (Neizravno istraživanje)	0	0	0	0
01 01 01 11 (Izravno istraživanje)	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti)	0	0	0	0
• Vanjsko osoblje (EPRV)				
20 02 01 (UO, UNS iz „globalne omotnice”)	0	0	2	2
20 02 03 (UO, LO, UNS i MSD u delegacijama EU-a)	0	0	0	0
Linija za administrativnu potporu [XX 01 YY YY] – u sjedištu	0	0	0	0
– u delegacijama EU-a	0	0	0	0
01 01 01 02 (UO, UNS – neizravno istraživanje)	0	0	0	0
01 01 01 12 (UO, UNS – izravno istraživanje)	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 7.	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – izvan naslova 7.	0	0	0	0
UKUPNO	0	0	56	56

3.2.4.2. Financirano iz vanjskih namjenskih prihoda

VANJSKI NAMJENSKI PRIHODI	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)				
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)	0	0	0	0
20 01 02 03 (Delegacije EU-a)	0	0	0	0
01 01 01 01 (Neizravno istraživanje)	0	0	0	0
01 01 01 11 (Izravno istraživanje)	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti)	0	0	0	0
• Vanjsko osoblje (EPRV)				
20 02 01 (UO, UNS iz „globalne omotnice”)	0	0	0	0
20 02 03 (UO, LO, UNS i MSD u delegacijama EU-a)	0	0	0	0
Linija ZA administrativnu potporu – u sjedištu	0	0	0	0
– u delegacijama EU-a	0	0	0	0

[XX 01 YY YY]				
01 01 01 02 (UO, UNS – neizravno istraživanje)	0	0	0	0
01 01 01 12 (UO, UNS – izravno istraživanje)	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 7.	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – izvan naslova 7.	0	0	0	0
UKUPNO	0	0	0	0

3.2.4.3. Ukupne potrebe za ljudskim resursima

+ UKUPNO IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA VANJSKI NAMJENSKI PRIHODI	Godina	Godina	Godina	Godina
	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)				
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)	0	0	44	44
20 01 02 03 (Delegacije EU-a)	0	0	10	10
01 01 01 01 (Neizravno istraživanje)	0	0	0	0
01 01 01 11 (Izravno istraživanje)	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti)	0	0	0	0
• Vanjsko osoblje (EPRV)				
20 02 01 (UO, UNS iz „globalne omotnice”)	0	0	2	2
20 02 03 (UO, LO, UNS i MSD u delegacijama EU-a)	0	0	0	0
Linija ZA – u sjedištu	0	0	0	0
administrativnu – u delegacijama EU-a	0	0	0	0
potporu				
[XX 01 YY YY]				
01 01 01 02 (UO, UNS – neizravno istraživanje)	0	0	0	0
01 01 01 12 (UO, UNS – izravno istraživanje)	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 7.	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – izvan naslova 7.	0	0	0	0
UKUPNO	0	0	56	56

12 radnih mjesta i 2 jedinice EPRV-a osigurati će se preraspodjelom iz ograničenog Komisijina fonda za preraspodjelu radnika.

Za provedbu ovog prijedloga potrebna su 42 dodatna radna mjesta povrh onih predviđenih planom radnih mjesta, a sva će se financirati u okviru naslova 7. izvan granica stabilnog broja osoblja. U tu će se svrhu u okviru zakonodavnog postupka predložiti odgovarajuća izjava.

Sve osoblje financirati će se u okviru naslova 7.

Osoblje potrebno za provedbu prijedloga (EPRV):

	Sadašnje osoblje službi Komisije	Dodatno osoblje*		
		Financira se u okviru naslova 7. ili istraživanja	Financira se iz linije BA	Financira se iz naknada
Radna mjesta prema planu	12 radnih mjesta	42 radna mjesta	Nije primjenjivo.	

radnih mjesta				
Vanjsko osoblje (UO, UNS, UsO)	2 UO			

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	54 dužnosnika i člana privremenog osoblja za obavljanje sljedećih zadaća: <ul style="list-style-type: none"> - planiranje / stručna skupina / Odbor - provedba: horizontalne zadaće, tematsko/tehničko stručno znanje za urede EU-a i Ukrajine - Ukrajinska strategija financiranja - rad na makrofinancijskoj pomoći - revizija i nadzor - pravni poslovi - strukturiranje financijskih postupaka - računovodstvene zadaće - održivost prostora u proračunu - kratkoročno zaduživanje (za povrat financijskim institucijama) i dugoročni dug - pozivi na uplatu novčanih sredstava, izvješćivanje o podmirenju itd. - upravljanje ugovorima
Vanjsko osoblje	2 jedinice EPRV-a za potporu poslovima planiranja / stručne skupine / Odbora

3.2.5. Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom

Obvezno: u sljedećoj tablici treba navesti najbolju procjenu ulaganja povezanih s digitalnom tehnologijom koja proizlaze iz prijedloga/inicijative.

Iznimno, ako je to potrebno za provedbu prijedloga/inicijative, odobrena sredstva iz naslova 7. treba navesti u za to predviđenoj liniji.

Odobrena sredstva iz naslova 1. – 6. trebaju se navesti kao „Rashodi za informacijsku tehnologiju za operativne programe u okviru određene politike”. Ti se rashodi odnose na odobrena sredstva za poslovanje koja će se iskoristiti za ponovnu uporabu / kupnju / razvoj IT platformi / alata izravno povezanih s provedbom inicijative i s povezanim ulaganjima (licencije, studije, pohrana podataka itd.). Informacije u toj tablici trebaju biti u skladu s podacima navedenima u odjeljku 4. „Digitalni aspekti”.

UKUPNA odobrena sredstva za IT i digitalnu tehnologiju	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPN O VFO 2021. – 2027.
NASLOV 7.					
Rashodi za IT (institucijski)	0,000	0,000	0,443	0,443	0,886
Međubroj za NASLOV 7.	0,000	0,000	0,443	0,443	0,886
Izvan NASLOVA 7.					
Rashodi za IT za operativne programe u okviru određene politike	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međubroj izvan NASLOVA 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

UKUPNO	0,000	0,000	0,443	0,443	0,886

3.2.6. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO)
- zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u
- zahtijeva reviziju VFO-a

3.2.7. Doprinos trećih strana

Prijedlog/inicijativa:

- ne predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju

predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju prema sljedećoj procjeni: doprinosi trećih zemalja mogući su, ali nisu obvezni jer se prijedlog temelji na jamstvima država članica. Odobrena sredstva u milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Ukupno
Tijelo koje sudjeluje u financiranju					
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva					

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - na vlastita sredstva
 - na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ³⁹			
		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.
Stavka 6642 Mehanizam suradnje za zajmove Ukrajini – namjenski prihodi					

³⁹ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), moraju se navesti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % za troškove prikupljanja.

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

--

4. DIGITALNI ASPEKTI

4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju

Inicijativom se pruža potpora trećoj zemlji i ne uspostavljaju se nove digitalne javne usluge na razini EU-a za fizičke ili pravne osobe u Uniji. Međutim, digitalni elementi nadopunjuju reparacijski zajam kad upravljanje financijskom pomoći, potpora kapacitetima obrambene industrije i inicijative povezane sa zajmom iziskuju razmjenu, provjeru i pohranu informacija te, prema potrebi, pružanje informacija Vijeću i Europskom parlamentu.

R1 – Digitalni procesi za financiranje i provedbu (poglavlje V., posebno članak 27.)

Opis: elektroničko slanje izvješća, izjava ili popratnih dokumenata putem sigurnih kanala i sustava Komisije za radne postupke, kao što su zahtjevi, provjera, provedbena odluka ili isplate.

Dionici: službe Komisije i Vijeće; tijela korisnici te ESVD za praćenje preduvjeta iz članka 5.

Postupci: izvješćivanje, praćenje, financijsko upravljanje, razmjena informacija.

R2 – Upravljanje potporom kapacitetima obrambene industrije (poglavlje IV., posebno članak 16.)

Opis: tijela korisnici moraju dostaviti digitalnu dokumentaciju koja dokazuje napredak u pogledu kapaciteta obrambene industrije kojima je dodijeljena potpora koristeći standardne obrasce Komisije koji omogućuju automatiziranu provjeru.

Dionici: tijela korisnici; službe Komisije.

Postupci: praćenje provedbe i potvrđivanja postupaka nabave u skladu s Uredbom.

R3 – Upravljanje doprinosima država članica i potencijalno doprinosima trećih zemalja u obliku jamstava (posebno poglavlje V. članci 25., 26. i 27.)

Opis: države članice i, ako je primjenjivo, prihvatljive treće zemlje dostavljaju informacije o jamstvenim obvezama i povezane financijske podatke sigurnim elektroničkim kanalima, što Komisiji omogućuje da vodi ažurni digitalni registar doprinosa.

Dionici: službe Komisije; države članice; potencijalne treće zemlje koje bi mogle dati doprinos.

Postupci: obavješćivanje; upravljanje registrom; financijsko praćenje.

R4 – Razmjena informacija s Europskim parlamentom i Vijećem, uključujući informacije relevantne za reviziju (posebno poglavlje VI. članci 31. i 32.)

Opis: Komisija mora Europskom parlamentu i Vijeću prema potrebi dostaviti izvješća i

osjetljive informacije putem sigurnih sustava.
Dionici: službe Komisije; Europski parlament; Vijeće; tijela korisnici (na početku postupka).
Postupci: izvješćivanje; razmjena informacija o reviziji; dostavljanje klasificiranih/osjetljivih dokumenata.

4.2. Podaci

Za zahtjeve R1 – R4 podaci obuhvaćaju financijske podatke, dokumentaciju o isplatama, podatke o kapacitetima obrambene industrije, podatke o doprinosima za jamstva i druge informacije (uključujući potencijalno osjetljive/klasificirane materijale).

Razmjena podataka povezana je s određenom svrhom, minimalna, interoperabilna i odvija se putem postojećih sigurnih sustava EU-a, čime se izbjegava dvostruko prikupljanje podataka, u skladu s Europskom strategijom za podatke.

Postojeći skupovi podataka i kanali Komisije za izvješćivanje ponovno će se upotrebljavati, a cilj je da se podaci koji su već dostavljeni u svrhu isplata ili praćenja ne traže ponovno, u skladu s načelom „samo jednom”.

Pružatelji: tijela korisnici (R1 – R2); države članice / treće zemlje (R3).

Primatelji: službe Komisije; Europski parlament i Vijeće za izvješćivanje (R4).

Povod: ciklusi izvješćivanja, zahtjevi za isplatu, obavijesti o jamstvu, zahtjevi za reviziju.

Učestalost: periodično (npr. mjesečno ili kako je drukčije utvrđeno u Uredbi) i *ad hoc* za financijske ili revizijske potrebe.

4.3. Digitalna rješenja

Komisija za sve primjenjive zahtjeve relevantne za digitalizaciju (R1 – 4) koristi siguran sustav razmjene i podatkovne obrasce kako bi se olakšala razmjena klasificiranih i osjetljivih podataka između Komisije i Ukrajine, a prema potrebi i s državama članicama.

Odgovornost: službe Komisije i tijela korisnici ili države članice ili treće zemlje, prema potrebi.

Umjetna inteligencija (UI): UI funkcionalnost nije obvezna.

Usklađenost: svi sustavi moraju biti u skladu s okvirom EU-a za kibernetičku sigurnost, eIDAS-om, pravilima o zaštiti podataka i pravilima Komisije o postupanju s klasificiranim podacima.

Mogućnost ponovne upotrebe: sva digitalna rješenja temelje se na postojećoj infrastrukturi Komisije.

4.4. Procjena interoperabilnosti

Uredbom se propisuje sigurna razmjena klasificiranih/osjetljivih informacija, pristup Komisije svim potrebnim podacima za obveze utvrđene u Uredbi, uključujući provjeru, te zaštita podataka. Sve obveze planira se ispuniti s pomoću postojećih sigurnih sustava Komisije bez nedostataka u interoperabilnosti. To je u skladu sa zahtjevima R1 – R4.

4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi

Budući da Komisija već pruža pomoć zemlji korisnici u sklopu postojećih okvira za

financijsku i operativnu potporu, za zahtjeve R1, R3 i R4 nisu potrebne dodatne digitalne provedbene mjere. Za izvješćivanje o kapacitetima obrambene industrije (R2) Komisija može na razini službi izraditi smjernice i pojašnjenja o digitalnim obrascima i postupcima sigurne razmjene informacija kako bi se zajamčila spremnost i dosljedna upotreba među uključenim stranama.